Telefonas: CHELSEA 5152

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 16 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Balandžio (April) 20, 1923. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XIV

Rengiasi Pasmaugti Lietuvą

Pildomi Lenkų Reikalavimai Klaipėdos Klausimu

Amerika Pripažno Lenkijos Sienas?

TAISOMOS NAUJOS PINKLĖS LIETUVAI.

Kaunas, kovo 27 d. (Nuo musų specialinio korespondento). — Pasiekę Kauną rimti gandai iš Paryžiaus, kad taisomos naujos pinklės Lietuvai. Prancuzų noru yra išplėšti Vokietijai atskirtus nuo jos Rytprusius ir todel prancuzų avantiuristai siulo padalinti šitą Vokietijos teritoriją tarpe Lietuvos ir Lenkijos. Siulo ma Lietuvos sienas pratęsti į vakarus iki Įsruties ir gal net iki Karaliaučiaus. Taipgi Lietuva gautų ir Vilnių, o gal ir toliau, bet su ta butina sąlyga, jeigu sudarytų su Lenkija federaciją, o gal dar net artimesnius ryšius.

Kiek realus yra šis planas tikrai pasakyti negalima, vienok Kaune vaikščioja gandai, kad valdančiosios partijos — krikš. demokratų vadai šituo planu labai džiaugiasi ir jam pritaria. Taipgi sakoma, kad dabar esantis Paryžiuje p. Galvanauskas veda slaptas tarybas su prancuzais ir lenkais šituo reikalu.

Vadinasi, atsikartoja Hymanso projekto laikai ir labai galimas daiktas, kad dabar musų klerikaliniai vadai su niekuo nesiskaitydami šitą planą gali realizuoti, nes tai yra jų nusistatymo pagrindas, kad susiartinti su katalikiška Lenkija. Ir kad tauta jiems neužbėgtų už akių ir to jų plano nesuardytų, tai skubinama jisai realizuoti kol Lietuva netu ri Seimo ir tą viską didžiausioje slaptybėje laikant. Vargas Lietuvai, kuomet ją užgulęs klerikalinis slogutis smaugia labiau, negu išlaukiniai priešai. Ir sunku nu matyti, kokių dar pinklių Lietuvos nepriklausomybei pasmaugti musų klerikalų vadai sugalvos. Bet viena yra aišku, kad Lietuvos nepriklausomybė yra pavojuje!

BAIGIA APSIDIRBTI IR SU KLAIPĖDA.

Kaunas, kovo 30 d. (Nuo musų specialinio korespondento). — Nesenai atsistatydinęs p. A. Smetona, kaipo Lietuvos valdžios atstovas Klaipėdai, savo atsistatydinimą motyvuoja sekamai: jis sutikdamas važiuoti Klaipėdon atstovu, statė pamatine sąlyga, kad visos Klaipėdos klausimu gaunamos notos butų jam pranештos ir atsakymas butų duotas tik susižinojus su juo. Vienok Galvanausko su klerikalų vadais vedamos akyplėšrumo politikos eiga visiškai ignoravusi p. Smetoną. Net toks svarbus reikalas, kaip priėmimas *be rezervų* uždėtų Ambasadorių konferencijos Klaipėdai ir visai Lietuvai sąlygų, kurios padaryta vien Lenkijos naudai su didžiausia skriauda Lietuvai, valdžios buvo priimtos net be p. Smetonos žinios. Taipgi užsispyręs p. Galvanauskas pats važiuoti Paryžiun delegacijos priešakyje, nors iškarto delegacijos pirmininku buvo skirtas p. Smetona, ir esant Paryžiuje Galvanauskui, su tarčių pasirašymo teisė tik jam priklausanti ir tuo budu p. Smetona negalėtų jo sulaikyti nuo jokių žygių ta me darbe, kuris eina prieš Lietuvos nepriklausomybe, todel p. Smetona nutarė išvažiuoti Paryžiun ir atsistatydino kaipo Klaipėdos kraštui atstovas.

Ir tenka pripažinti, kad p. Smetonos motyvai yra teisingi. Štai pati „Elta" paduoda žinių, kad p. Galvanauskas kartu su savo padėjėjais besitarė su alijantų atstovais „norėdami baigti Klaipėdos statuto projektą", sudarytą tais principais, kurie Ambasadorių Tarybos nustatyti, o Galvanausko ir klerikalų vadų priimti be jokių rezervų. Kitas posėdis busiąs balandžio 5 d., kurį manoma busiant paskutiniu.

Taigi baigiama apsidirbti ir su Klaipėda. Bus atiduo ta Lenkijai Lietuvos ir Klaipėdos krašto geležinkeliai, Nemunas, Klaipėdos uostas ir tuo budu bus užtiestas tvirtas pagrindas, kad Lietuva greičiau nusiotų savo nepriklausomybės ir pataptų Lenkijos dalimi. Vadinasi, klerikalų vadai savo susiartinimo su Lenkija planus baigia realizuoti.

AMERIKA PRIPAŽINO LENKIJOS SIENAS?

Ateina žinių iš Varšavos, kad buk Suv. Valst. atstovas Lenkijai įteikęs lenkų valdžiai oficialią Suv. Valst. valdžios notą, kuria pripažįstama Ambasadorių Tarybos nustatytos Lenkijos sienas.

Jei šita lenkų paleista žinia yra teisinga, tai reikštų, kad ir Suv. Valst. valdžia užgiria išplėšimą Lietuvai Vilniaus ir beveik vieno trečdalio jos teritorijos.

— Seimo rinkimams išlaidų Kauno miestas turėsiąs apie 50,000 litų.

— Klaipėdos krašte rinkimai į Lietuvos Seimą bus kartu su Didž. Lietuvos — gėguž. 12 ir 13 d.

— Kovo 23 d. Lietuvos Bankas išleido apyvarton naujų banknotų po 50 litų.

Įvairios Žinios

PRANCUZŲ TERORAS EINA VISU FROTU.

Per pastaruosius 3 mėnesius prancuzų okupacijos Ruhro krašto užmušta 50 vokiečių ir keli šimtai sužeista. Taipgi daug pinigų ir kito turto sukonfiskuota. Visa eilė miestų nubausta didelėmis piniginėmis pabaudomis, daug valdininkų nubausta kalėjimu net ligi dviejų metų ir daugiau.

Dabar prancuzai su belgais nutarė dar tvirčiau suspausti okupuotą Ruhro kraštą, uždrausdami net išvežti anglis ir kitus išdirbinius ir konfiskuodami net 31 angliakasyklų ir koksų deginimo dirbtuvių. Vienok vokiečių besipriešinimo kovos okupantams negali sulaužyti.

ANGLIJOS VALDŽIA PRALAIMĖJO.

Anglijos parlamente Bonar Law valdžia pralaimėjo. Kilus ginčui tulu tvarkos klausimu valdžia padarė išeities pasiūlymą vienok Darbo partijos nariai tam pasipriešino ir didžiuma balsų atmetė valdžios pasiūlymą. Šitokis parlamento žygis yra lygus išreiškimui valdžiai nepasitikėjimo. Yra laukiama artimoje ateityje atsistatydinimo Bonar Law vadovaujamos valdžios.

NUSISTATYMAS PRIEŠ RUSIJĄ.

Nepaklausius Rusijos valdžiai kitų valstybių protesto ir nužudžius mirties baus me nuteistą Rymo katalikų tikybos pralotą Bučkevičių, nekurios valstybės naudoja net represijas prieš Rusiją. Štai Suv. Valst. valdžia, išreikšdama neva visos tautos protestą, uždraudė įvažiuoti Amerikon Rusijos pagalbos misijai, kurios priešakyje stovi Rusijos Sovietų Respublikos prezidento Kalnino žmona, kuriai seniaus buvo leista atvykti į Ameriką. Taipgi pranešama iš Londono, kad ir Anglijos valdžia ketinanti net prekybos ryšius pertraukti su Rusija vien delei to įvykio.

REVOLIUCIJOS UPAS VOKIETIJOJE.

Pranešama iš Berlyno, kad visoje Vokietijoje reakcionieriai ir monarkistai vienijasi, ginkluojasi ir mankštinasi militariai akcijai. Miunche 12,000 gerai ginkluotų fašistų parodavo po miestą ir valdžia nedrįso jų kabinti.

ŽMONĖS BĖGA Į MIESTUS.

Agrikulturos Departmento pranešimu, pereitais metais Suv. Valst. žemdirbyste užsiiminėjo ir ant ukių gyveno 31,359,000 žmonių. Iš šitos skaitlinės du milionai žmonių persikėlė į miestus, o iš miestų persikėlė ant ukių tik apie 800,000 žmonių, todel nuo ukių išbėgo į miestus apie 1,200,000 žmonių.

RUSIJOS JAVŲ EKSPORTAS.

Pranešama iš Maskvos oficialėmis valdžios statistikomis pasiremiant, pereitą metą išvešta iš Rusijos 1,600,000 tonų javų. Taipgi Amerikos Pagalbos Administracijos atstovas neradęs Rusijoje jokio badavimo. Odesoje geriausių kiaušinių tuzinas galima pirkti už 20c., nors Odesa pereitais metais buvo bado sukuryje.

AMERIKOS RESPUBLIKONAI SUSKILO.

Atvykus Amerikon Anglijos Lordui Robert Cecil agituoti už Tautų Sąjungą, respublikonų partijos lyderiai pasidalino net į 5 skirtingas grupes tuomi klausinu. Vieni stovi, kad Suv. Valst. privalo dalyvauti sąjungos sudarytam Tarptautiniam Tribunale be jokių sąlygų, kiti stato sąlygas, treti pataria prisidėti net prie pačios sąjungos, ketvirti stato kitus įvairius reikalavimus, o penkti griežtai priešingi prisidėti prie sąjungos bent kuriuo budu.

RUSIJA LINKSTA PRIE KAPITALIZMO.

Pranešama iš Maskvos, kad karo komisaras Trockis, kuris Komisarų Tarybos nutarimu užima sergančio Lenino vietą, pareiškęs naują ekonominį nusistatymą, kuriuomi nuo komunizmo pereinama prie modifikuotos formos kapitalizmo. Taipgi tame pranešime tvirtinama, kad šitam Trockio planui pritaria komunistų partijos Pildomoji Taryba ir valdžios organas „Pravda".

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Pereitais metais Suv. Valst. automobiliai užmušė 14,000 ypatų, arba 1,600 daugiau, negu 1921 metais.

— 1920 metais Suv. Valst. buvo 52,611 aklų žmonių, arba 5,000 mažiau, negu 1910 metais. Vadinasi, per 10 metų apjakimų skaitlius sumažėjo net 5,000.

— Indijoje kilusi tula plėga per pastaruosius 4 mėnesius pasmaugė 36,900 žmonių.

— Skerdyklų kompanijos pakėlė darbininkams mokes tį apie 11 nuoš. Tuo tarpu šitą žygį padarė tik 4 didžiosios kompanijos apie 200,000 darbininkų, vienok tikrinama, kad jas paseks ir kitos mažesnės kompanijos.

— Pereitais metais per New Yorką pervažiavo svetimų žmonių 315,724,808.

Lietuvos Žinios

KLAIPĖDOS STREIKAS.

Vašingtonas, bal. 7 d. (Elta). — Naudodamosios neaiškia Klaipėdos padėtimi vokiečių nacionalistinės organizacijos kursto streikus. Vakar sustreikavo pašto, telegrafo ir telefono įstaigų tarnautojai, kur palikę daug senų vokiečių valdininkų. (L. I. B.).

STREIKAS MALŠINAMAS.

Vašingtonas, bal. 9 d. (Elta). — Klaipėdoje balandžio 7 d. nakčia provokatoriškam protestui buvo nuversti seni vokiečių paminklai. Balandžio 8 d. po piet Smelo priemiestyje susirinko Heimatbundininkų kurstoma vokiečių minia. Atkartotinu reikalavimu jųjų neišsklaidžius ir miniai pradėjus grąsinti prisiėjo pavartoti ginklą. Vienas užmuštas, šeši sužeisti. Šilutei prasidėjo streikas. Visų riaušių vadai yra svetimi kraštui gaivalai Heimatbundininkai, kurie kursto vokiškų laikraščių gandais buk lietuviams Paryžiuje siuloma pasidalinti Rytprusius su lenkais. Heimatbundininkai lyderiai: Pirmininkas Orlowski, Sekretorius Kuno, taipgi „Memelrundschau" redaktorius išsiųsti Vokietijon; vietiniai suimti. (L. I. B.).

KLAIPĖDOS STREIKAS LIKVIDUOJAMAS.

Vašingtonas, bal. 11 d. (Elta). — Šuviu iš minios sužeidus vieną kareivį prieš demonstrantus pavartota ginklas. Streikuose dalyvauja vokiečiai išvien su komunistais. Komunistai reikalauja paliuosavimo savo lyderių. Darbininkai pareiškė buvę lyderių suklaidinti ir grįžta darban. Pertraktacijos eina sumažinimui lyderiams bausmės. Fabrikai dar nedirba — krautuvės, nors komunistų trukdomos, atsidarinėja; elektro stotis dirba nevisą laiką, vandentraukis veikia; telegrafistų-paštininkų streikas jau užsibaigė. Brauningo šuviu sužeistasis kareivis tikimasi pasveiks. Vakaro žiniomis streikas galutinai likviduojasi (L. I. B.).

Iš Lietuvos Laikraščiu

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Tikybinių knygų Lietuvoje neperka. Maldaknygių, tikybinio turinio knygų ir devocijų žmonės nenori pirkti. Tų dalykų pirkliai skundžiasi, kad negali iš gyventi tokiais reikalais besiversdami.

— Klaipėdos savanorių kariuomenės vadas Budrys, pašauktas administruoti tą kraštą, kaipo neatskiriamą Lietuvos dalį, atsisveikino su kariuomene ir artimais bendradarbiais, dėkodamas tautos vardu visiems už atliktą darbą, vargus ir pasišventimą.

— Vilniuj „Švyturio" b-vės knygyne policija padarė kratą, daug paėmusi išleistų Vilniuje knygų.

— Vyriausioji rinkimų Seiman komisija paskirta: pirmin. Petras Leonas, nariais — Vl. Mačys, Sim. Petrauskas, D-ras K. Jokantas ir R. Kinderis.

— Lenkų laikraščių žinio mis, Vilniaus miesto valdyba priėmė įstatymą, kuriuo įvedamas mokestis už kates. Keliasdešimt registratorių jau vaikščioja po namus, surašinėdami kates.

— Užsienių Ministerija gavo oficialų pranešimą, kad Siamas (Azijoj) ir Liberija (Afrikoj) pripažino Lietuvą de jure.

Naujas Pavojus Lietuvai

Šiomis dienomis lenkai leidžia gandus, kad Klaipėdiečiai eina prieš lietuvius, kad Varšavoje yra prancų generolas, kad Fošo laukiama, kad padėtų lenkams prieš Rusus karą vesti ir kad Vilniaus pusėje Lietuvos kariuomenė juda, prie karo rengiasi, vokiečių karininkus samdo.

Tie gandai paleisti iš Varšavos, Paryžiaus, Klaipėdos ir Rygos, vien lenkų ir prancų pastangomis. Tokius gandus jie skleidė prieš pat Vilniaus užgrobimą; neva su bolševikais karą vedė, o jų tikslu buvo Lietuvą užgrobti.

Kaip tuomet, taip dabar, rusai-bolševikai prie karo prisirengti nemėgina, nes jie žino, kad Lenkijai tik Lietuva rupi. Jie taipgi žino, kad už Pinsko balų, Bieloviežos girių, priešo žemėje, toli nuo Varšavos, lenkų kariuomenė greit žutų. Tai-gi, Lenkija karą Rusijai negali skelbti, nes ji pati namieje savo skolose ir supuvusioje politikoje paskendus ką tik laikosi. Reiškia, Lenkijai priseina ieškoti tų bolševikų Lietuvoje, kad tik gauti priežastį prie jos prikibti. Ir išrodo, kad Kristaus „demokratai" sužiniai pagelbės lenkams Lietuvoje pagaminti tuos bolševikus, pavadindami visas kitas sau priešingas partijas bolševikais. Lenkai žino Lietuvoje savo draugus, gauna iš Lietuvos jiems karo vedimui reikalingas žinias; jie mato kaip klerikalai (krikšč. demokratai) pagamino neapykantą, nesutikimą visoje tautoje ir suirutę visoj šaly, išvaikydami ginkluota jėga tautos atstovus — šalies Seimą ir pirm to neteisingu budu išrinkdami šalies prezidentu savo šalininką, kuris nesidrovi panaudoti, tokiu budu gautą, galę savo partijos ir ypatos naudai. Ir tai tas viskas „atsitinka" tuomi laiku, kada šalis mėgina atgauti Klaipėdos kraštą, kada latviai grąsina atimti Palangą, kada lenkai mėgina Lietuvą užpulti iš visų pusių. Ką darysime?

Ne kunigai, ne davatkos savo ilgais skvernais, išvers tomis apykaklėmis, ilgomis padalkomis ir juodomis skraistėmis išgelbės Lietuvą ir apgins ją nuo priešų. Jie niekados tuomi nepasižymėjo ir dabar jiems tas nerupi. Jie juk seniaus kvietė Lietuvon amžinuosius musų priešus lenkus musų kalbą naikinti, musų tautos papročius niekinti, o svetimus gaivalus visur kišo, gerbė, o savus visad skriaudė vien tuo tikslu, kad lenkai išmokytų Lietuvių Tautą naują Dievą garbinti, ištikimai Vatikano politikieriams vergauti ir užmiršti savo senąjį Dievą, kurio laikuose Lietuva buvo galinga ir ją visas pasaulis gerbė. Ir šitų atėjimų darbo daviniai: sulenkinta didesnė pusė Lietuvos ir įstumta visa tauta į svetimų vergiją ir kuomet šiandien Lietuva visomis pastangomis kuria savo nepriklausomo gyvenimo rumą, tai vėl tie patys jezuitai stoja jai skersai kelią ir stengiasi iš naujo Lietuvą pražudyti, į Varšavos vergiją įstumti. Kunigai apleido savo darbą prie altorių ir bažnyčiose ir griebėsi valstybės darbo, kuriam jie netinka ir kurio nesupranta, vien tuo tikslu, kad Lietuvą palaikius Vatikano vergijoj. Jei jie negalės to pasiekti savomis jėgomis, jie šauksis pagalbon katalikišką Lenkiją — prie to musų klerikalų politika veda.

Lietuvoje artinasi karo laikas, didelis pavojus visai tautai — visam tam, kas mums yra brangiausia; mums reikės gintis, reikės priešus iš šalies lauk vyti; reikės tam drąsos, narsumo, gudrumo ir tikro gabumo visur. Tai bus karo laikas, kuris gali prasitęsti keletą metų, pakol priešus nugalėsim, atsigiinsim ir viską, kas musų, nuo jų atsiimsim. Tik musų vyrai karo lauke priešo nebijo: jį sumušė pirmiaus, sumuš ir vėl. Tikrinkime šaliai drąsų, išmintingą vadą, siųskime Seiman išmintingus vyrus, skirkime svetur gabius diplomatus, o atmeskime musų priešų draugus, betvarkės šalyje gamintojus, visus ilgaskvernius ir ilgaskraistes!

Suraskime kas tinka prie altoriaus ir bažnyčiose ir kas tinka karo lauke ir šalies valdyme. Tik tuo budu sustiprės Lietuva, dings jos priešai ir musų žmonės susilauks laimingų dienų.

Vykis Anaugas.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

NAUJAS SMUGIS LIETUVAI.

Kuomet eina Paryžiuje tarybos tarpe Lietuvos ir Klaipėdos krašto atstovų iš vienos pusės ir lenkų su santarvės grobuonims iš kitos pusės delei išsprendimo galutino Klaipėdos krašto likimo, tuo patim momentu ateina žinių, kad Klaipėdoje apšauktas generalis streikas ir net prieita prie ginkluoto sukilimo. Ir blogiausiai yra ta aplinkybė, kad šituo savo sukilimu vokiečiai reikalauja Klaipėdai nepriklausomybės ir kovoja prieš prisijungimą prie Lietuvos. Tiesa, šios žinios paeina vien iš vokiečių ir lenkų šaltinių, vienok yra neužginčijamas faktas, kad šitas vokiškojo elemento judėjimas yra realiu įvykiu.

Šitokiai padėčiai ištikus Klaipėdoje, negali buti nei mažiausios abejonės, kad tas paveiks ir į Paryžiaus tarybas Klaipėdos likimą sprendžiant. Šitokis vokiečių judėjimas kai kartas pila vandenį ant lenkų ir santarvės grobuonių maluno. Todel ir tarybose Lietuvos atstovai greičiausiai bus priversti arba priimti santarvės sąlygas, kuriomis einant Lietuva netenka Klaipėdos uosto, visų savo geležinkelių, Nemuno ir įgyvendinami lenkai Klaipėdos uoste, arba visiškai atsižadėti Klaipėdos miesto ir uosto, pavedant tai valdyti santarvei su Lenkija priešakyje.

Dabar pažvelgkime kas yra tikruoju kaltininku šitų Klaipėdos krašte įvykių ir kas privedė vokiečius prie šito judėjimo?

Didžiausiu kaltininku, kaip visų Lietuvos nelaimių, taip ir šito įvykio, yra klerikalų diktatura Lietuvos valstybėje. Nespėjo Klaipėdos kraštas prisijungti prie Lietuvos, kurio juridinė padėtis dar galutinai neišspręsta ir štai pačioje Lietuvoje klerikalai su savo valdžios pagalba paskelbia kryžiaus karą visiems pažangiesiems žmonėms ir tautinėms mažumoms. Ir tą savo inkvizicijos žygį paremia brutaline jėga, paleisdami darban savo krikščioniškąją žvalgybą, miliciją ir net organizuodami ginkluotų teroristų gaujas, kurių priešakyje pastato kunigus. Buvusio Rusų caro budu išvaiko Seimą ir sau laisvai šukauja, kad dabar jie išsluos iš Lietuvos visus „bedievius" ir tautines mažumas, ypač prieš žydus pradėta tikrai juodašimtiška agitacija varyti. Ir nei viename klerikalų partijos pareiškime nėra pažymėta, kad jie eidami Lietuvą valdyti norėtų kraštui kuomi nors patarnauti, bet visur tik šukauja, kad jie Lietuvą nori valdyti vien tuo žvilgsniu, kad užtikrinus kraštui „katalikiškumą", kad kovojus su „bedieviais" ir tautinėmis mažumomis!

Dar toliau. Nespėjo Klaipėdos kraštas vos tik dalinai susijungti su Lietuva, tuojaus pasiųsta į Klaipėdą krikščioniškoji žvalgyba, kad saugotų visą kraštą nuo „antikrikščioniškos" įtakos. Net Seimo atstovus neklerikalus buvo dedama pastangų išvyti iš Klaipėdos. Vadinasi, visų pirma buvo dedama pastangų ir Klaipėdos krašte įkunyti klerikalų dikturą. Tuojaus subružėjo į Klaipėdą įvairius šmugelninkai-spekuliantai su kun. Purickiu priešakyje, kurie bėgioja, perka namus, skverbiasi į biznius, į valdiškas vietas ir tt.

Šitoki Lietuvos klerikalų diktaturos žygiai negalėjo nesujudinti Klaipėdos krašto vokiečių, kurie yra ne katalikai, kulturingi ir laisvę mylinti žmonės. Juos šitoki Lietuvos klerikalų žygiai tiesiog išgązdino. Ir vokietys galvoja: jei dar galutinai juridiniai neišspręstam ir išimtinai protestoniškam Klaipėdos krašte pirmomis dienomis šitokis klerikalų diktaturos dukimas apsireiškia, tai kas bus, kuomet Klaipėda visiškai bus prijungta prie Lietuvos? Pagaliau, koks Klaipėdos krašto vokiečius likimas laukia, kuomet jie pataps paviniais Kauno klerikalinės valdžios, kuri vykina ją diriguojančios klerikalų partijos paskelbtą kryžiaus karą prieš pažangiuosius elementus ir tautines mažumas? Ir kulturingas vokietys teranda vieną išeitį: bėgti kuotoliausiai nuo klerikalų diktatura persisunkusios Lietuvos! Ir šito klerikalų dukimo daviniai — Klaipėdos krašto vokiečių antilietuviškas judėjimas.

Klerikalai eidami savo aklos brutalinės diktaturos keliu prakišo Vilnių ir jau artinasi prie to, kad prakišus ir Klaipėdą, o toliaus ir pačią Lietuvos nepriklausomybę palaidos.

PERŽVALGA

:: Stulginskas — lenkų draugas. — Einantis Čikagoje lenkų endekų organas „Dziennik Narodowy", sulig „Naujienų" citatos, sekamai rašo apie Lietuvos „prezidentą" Stulginską ir jo žygius Seimo paleidimo reikalu:

„Po Galvanausko kabineto atsitraukimo, susidaręs laikinas ministerių kabinetas su p. Smetona priešakyje. Bet ir šis kabinetas turėjęs rezignuoti, **nes valstybės prezidentas (Stulginskis) nepritaręs perdaug karingam jo nusistatymui sulyg lenkų.** (Musų pabraukta. „T." Red.)

„Smetona, girdi, pasiremdamas socialistais liaudininkais, kuriems vadauja Sleževičius, veržęsis į karą su lenkais, nepaisydamas pasekmių. Bet prezidentas pabugęs tokios katastrofos ir nutaręs geriaus pakeisti ministerių kabinetą ir paleisti Seimą, negu duoti iškilti karui. Vietoje Smetonos kabineto, dabar busiąs sudarytas kitas laikinas kabinetas, kuris tarnausiąs iki Seimui. Naujam Seime, pasak to lenkų laikraščio, **tikimasi matyt daugumą, stojančių už taiką su lenkais."** (Musų pabraukta. „T." Red.).

Mums neteko girdėti, kad p. Smetonai butų pavesta sudaryti naujas ministerių kabinetas ir čionai lenkų organas bus greičiausiai nesąmonę pasakęs. Vienok faktas yra faktu, kad lenkai laiko savo artimais prieteliais ir Lietuvos „prezidentą" Stulginską ir visą klerikalų partiją ir tikisi su jais susitaikyti, jei į sekantį Lietuvos Seimą pateks didžiuma klerikalų atstovų.

Mums šitokis lenkų organo pareiškimas ne naujiena, nes mes senai matome kurlink Lietuvos likimą veda klerikalų diktaturos politika. Vienok iš šitų Varšavos militaristų lukesčių turėtų padaryti tinkamas išvadas ir tie Ameikros ir Lietuvos lietuviai, kurie ligi šiol rėmė ir savo pinigais palaikė klerikalų partijos politiką, jei jie nenori, kad Lietuva atsidurtų Varšavos glėbin.

:: Išpažintis jungiama su partijomis. — „Lietuvos Žinių" pranešimu, Žemaičių ir Seinų vyskupijų oficialus organas „Ganytojas" veda agitaciją, kad kunigai nepriimtų išpažintin ir neduotų išrišimo tiems Lietuvos piliečiams, kurie laike rinkimų balsuoja už pažangiasias partijas. O pral. A. Dambrauskas abejoja ar galima priimti išpažintin net tuos žmones, kurie balsuoja už pažangą ir žemdirbius (pastarieji visuomet prigulėjo klerikalų blokui).

Ar galima tad norėti, kad Lietuvos Seimo rinkimuose laimėtų pažangiosios partijos, kuomet net išpažinties sakramentas pavestas klerikalų partijai agitacijos tiks lams? Pagaliau, ar galima stebėtis, kad rimtos pasaulio valstybės į Lietuvą žiuri su pašaipa, kuomet mato Lietuvoje šitokias viduramžių inkvizicijos liekanas? Kiekvienas rimtas žmogus aiškiai mato, kad „spaviednyčių", atlaidų, ir kitų tikybinių apeigų teroru išrinkta valdžia negali tinkamai valstybės tvarkyti ir tokia valstybė ankščiau ar vėliau turės žlugti. Todel visas pasaulis ir juokiasi ironiškai iš Lietuvos žmonių pastangų nepriklausomą gyvenimą susikurti.

* * *

:: Sunaudoš upių bėgimą elektros gaminimui. —Nuolatos sunkėjant kuro klausimui Lietuvoje ir kad apsaugojus miškus nuo visiško išnaikinimo, Lietuvos inžinieriai pradeda eiti prie to, kad pakinkius upių bėgančią srovę elektros gaminimui. Tam tikslui jau sukurta akcinė bendrovė „Galybė", kurios viena akcija kainuoja 100 litų arba 10 dol. ir trumpoje ateityje šita bendrovė žada pradėti darbą.

Apskaitliavimu inžinierių: Skripkaus, Vl. Pauliukonio ir prof. Kolupailos Lietuvą sunaudodama savo vandenų pajėgą elektros gaminimui, pervedant tą pajėgą į žmogaus pajėgą, gautų apie 3½ miliono darbininkų jėgą, kuri atstotų apie 10½ milionų žmonių darbininkų, nes žmogus negali ilgiaus dirbti kai 8 val. į dieną, o bėgantis vanduo dirba visas 24 val. į dieną. Tuo budu butų sutaupyti miškai ir visas kraštas butų pastumėtas į ekonominę ir kulturinę pažangą. Tuomet ir pati bendrovė turėtų didelio pelno ir Lietuvos žmonės galėtų gauti elektros 1 kw, nuo 1 ligi 3,3 centų, kuomet dabar belgų kauniškė elektros stotis ima net 1 litą.

* * *

:: Demagogai suklupo...— Kai tik klerikalai išvaikė Lietuvos Seimą, tuojaus ėmėsi ir Lietuvos, ir Amerikos lietuvių klerikalinė spauda biauriausius šmeižtus leisti ant Lietuvos pažangiųjų žmonių.

Štai dabar prisidengdami didžiausia demagogija buvusio Lietuvos Seimo klerikalų grupės visi 38 atstovai paskelbia savo atsišaukimą į Amerikos lietuvius sušukdami: „gelbėkite Lietuvą nuo bedievių ir siųskite mums rinkimų agitacijai kuodaugiausiai pinigų." Ir kad padarius kuodidžiausio įspudžio į amerikiečius, pripleškina apie 9 skiltis visokių melų ir šmeižtų ant pažangiųjų Lietuvos žmonių, o daugiausiai ant valstiečių liaudininkų.

Amerikos klerikalai, atsakydami į savo bendrų balsą, paskelbia, neva „Amerikos lietuvių balsą į Lietuvos balsuotojus", kuriame irgi tokia pačia demagogija vaduojasi ir šmeižtus pila ant pažangiųjų Amerikos ir Lietuvos žmonių.

Vienok šitame savo „balse" Amerikos lietuvių klerikališki demagogai nejučiomis suklumpa... Jie norėdami pajudinti jautriausią Lietuvos žmonių jausmų stygą — medžiaginį klausimą sušunka: „socialistai du milionu dolerių pavogė". O tą „socialistų vagystę" jie mato štai kame:

„...Todel uolieji amerikiečiai rupinosi, kad butų išleistas įstatymas, uždedantis amerikiečiams mokesčius. Krikščionių demokratų dėka Steigiamasis Seimas buvo perleidęs amerikiečių registracijos įstatymą. Iš amerikiečių pareikalauta registruotis ir pirmais metais mokėti po dešimt dolerių, o sekamais metais po penkis dolerius. Tai nedidelė mokestis pinigingiems amerikiečiams..."

Toliaus nurodoma, kad šita registracija butų davus Lietuvai apie du milionu dolerių kas metai ir tuo budu nebut reikėję Lietuvos žmonėms mokėti mokesnių ir duoti rekvizicijų, tik visa bėda tame, kad Lietuvos valstiečių liaudininkų vadai ir jų vienminčiai Amerikoje „subuntavojo" katalikus ir todel niekas nesiregistravo, nors klerikalų vadai labai džiaugėsi tuomi įstatymu.

Vadinasi, nejučiomis musų klerikalai prisipažįsta, kad jų rupesniu ir jų draugų pastangomis Št. Seime išleista Amerikos lietuvius galutinai sudemoralizavęs nelemtasis registracijos įstatymas, kuriam nei katalikai nepritarė, nes niekas nesiregistravo. Taipgi tame klerikalų „balse" aiškiai matosi išvada, kad jei šiuose Seimo rinkimuose laimės klerikalai, tai Amerikos lietuviams vėla ateina to registracijos įstatymo jungas. Todel lai žino tie amerikiečiai, kurie remia klerikalų partijos agitaciją, kad tuomi jie ir sau gamina klerikalų diktaturos jungą.

Laivės Šalininkai Kovon!

Kadangi SLA. nariai beveik visi yra laisvės šalininkai, todel ir atsišaukiu į juos, kaipo protaujančius žmones. Žinote visi, kad Lietuvos Seimas paleistas, žinote kad gegužio 12 ir 13 dd. bus Lietuvoj rinkimai į Seimą. Taigi, kad apsaugot Lietuvos liaudį nuo juodosios gaujos — kunigų žabangų, kad vėl nebutų Lietuvos Seimas pilnas šmugelninkų ir juodosios gaujos atstovų, mes Amerikos lietuviai mylinti laisvę turim įtempti savo jėgas, surinkti kuodaugiausia aukų, pasiųsti į Lietuvą ir tenai lai spaudina atsišaukimus į liaudį. Tik raštais mes galim parodyt visuomenei apie juodus kunigų darbus Lietuvoj.

Šiandien Lietuvos tvarka yra baisesnė, negu kur kitur. Apgavystės, nupuldimas Lietuvos garbės prieš visas pasaulio tautas. Lietuvos kraštas yra žinomas kaipo šmugelio kraštas. Pilna visokių žulikų; šalies išdavikus nebaudžia, o savus nekaltus piliečius kankina kalėjimuose. Šalis didžiausioj betvarkėj; šmugelninkai turi didžiausią galę. Prasišmugeliavusius kunigus kritikuot uždrausta. Žmonių protas aptemdintas prietarais, todel šalį ir valdo visoki parsidavėliai.

Jeigu į ateinantį Seimą patektų daugiau kunigų, tuoj Lietuva butų parduota lenkams, kurie luptų lietuviams kailį per šimtmečius. Juk Lietuvos kunigai žino, kad sujungimas Lietuvos su Lenkija kunigams bus rojus, o Lietuvos liaudžiai pragaras.

Jeigu kiekvienas SLA. narys paaukautų po dolerį kovai su Lietuvos klerikalais, tai mažai „karabelninkų" patektų į Lietuvos Seimą. Todel kiekvieno dorą ir laisvę mylinčio Amerikos lietuvio obalsiu privalo but: „jeigu aš neprisidėsiu prie kovos su Lietuvos šmugelninkais-kunigais, tai Lietuvos ateitis palaidota."

Daugumos Amerikos lietuvių mano grįžti į Lietuvą užbaigti savo gyvenimo dienas. Taigi ar nori, kad tave Lietuvoj klerikalai pasitiktų su kančiais ir kartuvėm, ar kad pasitiktų laisvi piliečiai, sveikindami ir dėkodami už tavo darbą, už prisidėjimą prie kovos panaikinimui prietarų? Todel stokim į kovą prieš klerikalų — Lietuvos šmugelninkų tvarką; sugriaukim tą tamsybės tvirtovę ir ant jos griuvėsių pastatykim teisybės rumus, iš kurių švies Lietuvai teisybės ir doros spinduliai.

Nepraleiskim nė vienos progos rinkime aukų kovai su Lietuvos kunigų juodąja armija!

T. J. Kučinskas.

JAUNOVĖ

Rašo Pr. Bajoras.

Jaunovė (jaunuomenė) yra tai businčio gyvenimo žiedas. Ant jaunovės pečių kopiasi gentkartės ateitis. Kokią žmoniją ar jos dalis — tauta išauklės jaunovę, tokios ateities galima lukuriuoti ir businčiam gyvenime.

Kaip kitose šalyse, taip ir Lietuvoje jaunovė siekia ko nors augštesnio: eina mokslus, lavinasi, tobulinasi, rengiasi prie pripulsiančių jai ateities pareigų, gyvenimu vairavimo.

Jau dabar Lietuvoje galima įtėmyti eilių-eilios jaunų darbuotojų, kurie suka musų tautos vairą. Dar didesnės eilių-eilios galima priskaityti tų, kurie dabartinius vairuotojus netrukus turės pavaduoti.

Lietuvoje dabar yra nemažas skaičius politikų, statesmanų, rašytojų, poetų, beletristų, dailių, muzikų ir daug-daug kitokių.

Tik mes, Amerikos lietuviai, čia-gimia jaunove pasidžiaugti negalime. Pas mus, kaszin kodel jaunovė taip apsileidusi, taip šaltai žiuri busintin gyveniman; kodel ji nesirengia prie ko nors kilnesnio, prie ko nors, kas ją rengtų prie ateities gyvenimo vairuotojų.

Amerikos lietuvių jaunovė yra skaitlinga, bet kad suradus joje nors vieną vienoj ar kitoj kulturinio gyvenimo srityje besidarbuojant, reikėtų užžibti tukstančio žvakių šviesą. Juk mes neturime net nė vieno čiagimio lietuvio rašytojo, dailiaus, statesmano ar kitokio.

Lietuvių tarpe besidarbuojančios čia-gimės jaunovės yra irgi visai mažai. Ją galima ant rankos pirštų suskaityti.

O lavintis, mokintis, siekti prie ko nors kilnesnio nežinau ar yra kur nors tiek progų kaip Amerikoje. Juk tiek čia tų mokyklų, tiek žiniją teikiančių institucijų! Tik, matomai, musų jaunovė jomis nesinaudoja, o jei ir naudojasi, tai labai mažai.

Bet kodel taip yra?

Priežasčių tam skaudžiam apsireiškimui gali buti net keletas. Svarbiausios, mano nuomone, yra šios:

1. Tėvų nemokėjimas savo vaikus gyveniman tinkamai prirengti.

2. Lietuvių laikraštininkų ir darbuotojų apsileidimas: per daugelį metų užsiimdami tuščiais ginčais, bereikalingomis polemikomis nekreipė ganėtinai domės, kad pamokius tėvus kaip kudikius auklėti, kad patraukus jaunovę prie lietuvių, ar ko nors kilnesnio.

Ar galima tam rasti išeiga ateity? Rodosi, taip.

1. Spaudos ir darbuotojų yra pareiga vesti atatinkamą propagandą tėvų tarpe, kaip jaunovę auklėti.

2. Ruošti atatinkamus anglų ar ir lietuvių kalbomis vadovėlius, kuriuose butų piešiama Lietuvos praeitis, dabartis, jos permatoma ateitis, ir kilnumo idealai.

3. Gerbimas vardų tos jaunovės, kuri jau tarpe lietuvių darbuojasi.

4. Raginimas besidarbuojančios musų tarpe jaunovės organizuotis: tverti čia-gimių draugijas, kliubus ir tt.

5. Steigimas vakarinių ar toms lygių mokyklų, kuriose ir gi išimtinai butų aiškinama lietuvybės ir mokinimos idealas.

Šiuomi darbu, rodosi, geriausia ir tinkamiausia butų užsiimti šioms organizacijoms: Tėvynės Mylėtojų Draugijai, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir Amerikos Lietuvių Piliečių Sąjungai.

Ir šioms organizacijoms tai padaryti butų lengva. Visos jos, podraug imant, veik kiekvieną lietuvių koloniją atstovauja kuopomis. Jei kiekviena kuopa įsteigtų po mokyklėlę ar kitu kokiu budu šioje srityje darbuotųsi — daug ko atliktų. Ir tai padarytų gana umu laiku.

Tokias mokyklėles butų tinkamiausia steigti vasaros metu, atostogų laiku. Tėvams galima butų parengti paskaitos atatinkamos pamokos.

Tai padaryti minėtoms organizacijoms, sakau, butų nepersunkiausia. Reikia tik gerų norų, reikia nors truputėlio pasišventimo. Juk jų įstatuose kilniai yra įrašyta: tautybė, apšvieta. Kodel tad šis kilnus pasirįžimas nekunijama musų jaunovėje?

O kad kas nors šiame reikale dirbti reikia — ne klausimas. Nedirbant, nesirupinant musų jaunovės likimu ir pačiai jaunovei nesiekiant prie ko nors kilnesnio gyvenime, prie to, kas rodytų mus kitų akyvaizdoje, kas teiktų mums garbės. Jei prie to neisime, tai mes, kaipo lietuviai šiame Naujame Pasaulyje netrukus nieko nereikšime.

Rupinkimės savo jaunove.

Musų jaunove, pasirupink savo kilnesnia ateitimi!

Tuomet turėsime kuo tarp svetimtaučių pasirodyti, turėsim ir mes patys kuo pasidžiaugti!

Balsas iš Vilniaus

(Nuo musų specialio korespondento).

„Neveltui tiek amžių kentėjo...„ rašo musų dainius Maironis. Ir ištiesų neveltui. Jeigu pažiurėsime mes į Vilnijos kraštą, tą kraštą, kuriam nebuvo ir nėra leista bent trumpą valandėlę pasijusti laisvėje, bet kuris buvo ir yra kankinamas ir persekiojamas įvairiausių nevidonų ir engėjų ir pažiurėję į šių dienų jo padėtį, pamatysime didelį skirtumą. Be abejo skirtumo, kaipo tokio, kuris butų paženges ir padaręs didelį progresą, nebėra; bet visgi šioks toks progresas yra.

Čionai man vyriausiai rupi pajudinti ir aš turiu omėnyje, apšvietos ir bendro žmonių susipratimo klausimą. Prieš 20 metų arba mažiau musų krašto žmonių padėtis buvo nepakenčiama. Despotinis ir savališkas „uriadnikų" ir „stražnikų" bei visokių „činovnikų" elgėsys, tiesiog laikė tamsiuosius žmones nepaprastoje vergijoje. Nebebuvo ir, be abejo, buti negalėjo jokios mokyklos, išskyrus „narodnas", kame visomis keturiomis buvo stengiamasi surusinti ir, dėka tam, ne mažai

turėjo musų tėvynę didžiausių priešų iš tarpo savųjų vaikų. Vyriausias tuomet ponas buvo vaitas — viršaitis, o jo draugai dvarininkas su kunigu. Ir argi rupėjo tuomet tiems valdytojams žmonių apšvieta ir kraštas gerovė? Be abejo, kad pamašųs rupesniai negriaužė tiems valtytojams „ramios" sąžinės.

Kilus 1905-jų metų revoliucijai, beveik visi kunigai skaldė ir daužė kumštimis pamokslinyčias, ragindami ir įsakydami, kad žmonės, kurie dar tiki Dievui ir klauso šv. bažnyčios, neklaų sytų tų pragaro pasiuntinių ir kad nesigailėtų paduoti juos į valdžios rankas. Jau tuomet kunigai, budami apsišvietę žmonės, turėjo rodos suprasti pavergtosios visuomenės siekius, turėjo remti ją teisinguose jos reikalavimuose, ir kovoje už savo žmoniškas teises. Bet argi tas rupėjo parapijų klebonams ir ar atjautė jie tuomet nors vieną mažą dalelę tos skriaudos, kurią kenčia skaitlinga ir tamsi liaudis? Kunigai tuomet sėbraudami su ponais ir valdžios agentais, žiurėjo ir rupinosi vien savo kišeniu, kad tas nenukentėtų.

Ir žmonės, tie žmonės, kurie per amžius pripratę laikyti savo nugarą ponų nagaikų raižymui, kunigų kišenių pildymui, kentėjo ir kenčia. Neretai man teko užgirsti iš lupų apšviestesnių inteligentų, net mokytojų — atvirai pasakysiu, kad kaimo žmonės — mužikai „chlopai" kitaip gyventi negali ir nesugeba ir jiems pilnai užtenka to, kokį gyvenimą jie dabar turi.

„Jie yra tamsųs, neapsišvietę, jie girtuokliauja, ir jie laimingi, jiems to pilnai užtenka", baigė savo kalbą inteligentas, gindamas apšviestųjų reikalus, suprask — „skriaudžiamųjų" dvarponių reikalus. Visai panašiai, kaip tas kunigas per pamokslą patarė ir liepė toliau neieškoti kaip tik „10-ties Dievo prisakymų", mat tamsuoliams to užtenka...

Ar ne ironija, ar ne skaudus pasityčiojimas!

Mano nuomone, pasaulinis inteligentas mokinosi tam, kad kelti tą tamsią liaudį iš amžius miegojusio sustirimo, teikti jai apšvietą, kelti susipratimą, eiti drauge su ja, padėti jai kovoti už jos teises, kurios amžiais buvo mindžiojamos ir niekinamos. Kunigas pildydamas vyriausią savo uždavinį — rupindamas dvasios reikalus, privalo irgi nepamiršti, teikt vargo žmonėms pagalbos. Ir aiškus dalykas, pavergtoje šalyje panašių darbuotojų ne stoka.

Ir kyla klausimas, ar gali nuveikti ką nors liaudies tarpe toki žmonės ir ar jie sugebės įskiepiti žmonėms bent menką žmoniško jausmo supratimą ir apšvietos reikalingumą? Atsakymas, be abejo, aiškus: Ne!

Nuvargusi ir amžių vergija užgrudyta musų tamsioji visuomenė, iš miego bunda visai ir visai lėtai. Pratę esame kaltinti valdžią, žmonių pačių nerangumą, apsileidimą, o tuo tarpu tikroji tos nelaimės priežastis yra kur kitur. Tiesa, žiauri okupantų letena laiko prigniaužusi musų krašto žmones ir neleidžia jai, kaip sakoma, „nė spiktert", tačiau norint ir veikiant galima visuomet šis tas nuveikti.

Paimsim, kaipo pavyzdį Švenčionių apskritį. Šiame apskrityje yra, rodos, virš 100 vien liaudies mokyklų, keletas dvikliasių, Švenčionių mieste lietuvių gimnazija, suaugusių kursai. O tuo tarpu kitoj pusėj Vilniaus — Lydos apskrity galima pasigirti liaudies mokyklomis, . nuliu. Rodos klimatas tas pats ir kraštas visai nekitoks, o tačiau skirtumas begalinis. Kaip viename, taip ir kitame apskrityje žmonės gyvena tie patys ir priešų esama taippat abiejuose.

(Daugiau bus)

Imkimės Realio Darbo

Mes, lietuviai, galime seimauti per ištisas dienas, vakarus, savaites ir gražiausi nutarimai pasiliks tik tusčiais tarimais ir tikslas bus nepasiektas, jei nesigriebsime už darbo įkunyti, įvygdinti gyveniman tuos tarimus.

Štai prieš mano akis stovi S. L. A. Seimo nutarimai. Pildom. Taryba savo pareigas sąžiningai pildo, bet SLA. kuopos labai indiferentiškai, šaltai į tai atsineša. Viena-kita kuopa trupučiuką sujuda, subruzda ir vėl atslugsta — laukia, kad kas nors kitas nuveiktų jai pripuolamą darbą.

Pažvelgus į paskutinį „Tėvynės" num., mes randam pažymėta net 311 SLA. kuopų, tai milžiniška jėga. Bet toji jėga neišjudinta — miega net seilės iš burnos varva.

Paskelbtas Auksinio Konkurso vajus ir iš 311 kuopų dalivauja konkurse apie 60 kuopų... Kurgi kitos kuopos? Seimas užgyrė ir įgaliavo Pild. Tarybą, kad atsišauktų į SLA. kuopas, kad kuopų valdybos paragintų-paskatintų narius prezervuoti sveikatą — tuo tikslu rekomenduoja skaityti vienatinį žmonių sveikatos žurnalą **„Gydytoją"** ir rengti paskaitas iš sveikatos sryties savo nariams. Tas atsišaukimas praskambėjo pro ausis SLA. narių ir tapo užmirštas. Viena-kita kuopa pamėgino surengti **paskaitą**, bet sielos neįdėjo ir dar nuo prelegento reikalavo pasiaukavimo, kad dykai, ar kad kuo mažiausiomis išlaidomis tai padarytų. Tuo tarp **Aušros Bendrovė** pasigavo šią idėją ir įkunijo praktikon. Susitarė su „Gydytojo" redakcija ir administracija ir surengė visą eilę paskaitų ir drąsiai ėmė po 25c. įžangos. Rezultate netik nepradirbo, bet uždirbo ir knygų pardavė nemažai. Algas apmokėjo rengėjams ir dar bendrovės iždan įdėta keliasdešimt dolerių. Reiškia, Aušros Bendrovė sujungė moksliškas paskaitas su bizniu ir gerai išėjo. Argi negalėjo to paties padaryti ir SLA. kuopos? Dar ir dabar galima, nes tas dalykas niekad nesensta. Švietimas plačiosios liaudies turi eiti ne spazmatiškai, bet vienvaliniai-neliautinai; iš vienos kolonijos kiton ir taip bepaliovos. Prelegentų netruksta, kaip iš sveikatos srities, taip ir politiškos ekonomijos srityje, tik reikia noro vietos kolonijų veikėjams — SLA. kuopų valdyboms.

Gana miegoti! Išsigydykime save iš kroniško pavydumo; stumkime priešakin inteligentus-profesionalus. Be inteligentų-profesionalų, tai tauta be galvos. Remkim paskaitas neatsižvelgiant į kliutis ir sunkenybes.

Dr. A. L. Graičiunas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. Strimaitis.

DEGTINĖS VARYTOJAS.

VEIKIANTI AŠMENYS:

1. **Mikas Dryžakelnis.**
2. **Juras**, jo sunus.
3. **Kajatonas**, Miko kaimynas.
4. **Mariutė**, Kajatono duktė.
5. **Murphy**, policistas.
6. **Patrick**, slaptosios policijos agentas.

Atidengimas I, — Miko kambaryje.
Atidengimas II. — Kajatono namuose.
Atidengimas III. — Miko bravarnė.
Rudens laikas 1919 m. Vieta — Boston, Mass.

ATIDENGIMAS I.

Mikas, paskui Juras. Scena perstato paprastą gyvenamąjį kambarį. Stalas, keletas bedugno krėslų, pečius; pasienyje matosi prausykla, kranai šilto ir šalto vandens. Kortina pasikelia.

Mikas (sėdi prie stalo ir sau vienas kalba): Tai virto gadynė! Nors tu žmogus ir mirtum, tai be recepto negausi nė lašelio. Dar kai kur kitur, tai sako, galimą šiaip taip per draugus sugriebti, bet musų Musėčiuža valstijoj tai jau nesvietiškai... (Paima nuo lentynos popierėlį) Be šito nė lašelio... Tai kas iš šio recepto? Musų mieste, o ypatingai senoj bustynėj, nėra nė vieno aptiekoriaus, kuriam butų galima patikėti. Svetimtaučiais negalima patikėti. O lietuviški vaistininkai visi bedieviai, kad ir galėtum jais patikėti, bet kas prie jų kreipsis — heretikai (pasikėlęs žingsniuoja po kambarį). Ot, pirmiau budavo, nueini pas kleboną su kokiu pranešimu, tai budavo neišeisi tuščia dušia, bet ir tai, jeigu budavo troškulys dusiną, tai kiek čion kampas, bile turi penktuką ir nusiramini, bet dabar... (išsitraukia iš kišeniaus popierinį dolerį). Už šitą nė rašto negauni (įsideda pinigą atgal, varto receptą). Jeigu šiuomi receptu pasivaduojant ir pradėtum varyti degtinę, tai tuojaus galima patekti šaltojon. (Pridėjęs pirštą prie kaktos mąsto valandžiukę). Ot, gera mintis atėjo į galvą!.. Jurai! Jurai!.. (įeina sunus). Tu aną dieną man minėjai, kad turi pažintį su Patricku, ar taip?

Juras: Taip, aš pasipažįstu. Kame reikalas?

Mikas: Ar nemanai, kad tu galėtum gauti darbą jo biure?

Juras: O ar padoru butų man toks darbas?

Mikas: Ne buk neišmanėliu. Bile gerai apmoka tai ką tu paisai?

Juras: Aš nenoriu po žmonių stubas landyti, jei bent...

Mikas: Jei bent ką?

Juras: Jei bent jau butų geras pelnas, tai dar butų kaip nebuvę per kokį laiką.

Mikas: Taigi ir aš taip manau, tik per kokį laiką, o paskui tai... (mostelia ranka) lai sau pasikaria!..

Juras: Na, o jeigu gaučiau užsiėmimą tai kas butų?

Mikas: Kad tu gautum detektyvo vietą, tai nukreiptum žmonių domę, o policija suvis nė nepamanytų, kad aš varau degtinę (rodo receptą). Šitai kur pelnas!

Juras: Bet jeigu kas pakištų liežuvį?..

Mikas: O, nebuk mažas vaikas. Jeigu tu jau taip bijai, tai aš turiu prie to dar ir kitą sumanymą.

Juras: Kokį sumanymą?

Mikas: Tu žinai kad aš esu geras oratorius. Tu nepameni, kaip kitasyk aš užsispyriau, kad visi valnamaniai butų prašalinti iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Ir kas atsitiko? Bet ką tu pamysi, dar tu tuo laiku buvai tik mažas bubas.

Juras: Na, tai kas gi atsitiko?

Mikas: Nugi, taip ir buvo, nors ir nepasisekė mums juos išmesti, tai mes patys išėjom ir sutvėrėm sau kitą Susivienijimą.

Juras: (Juokdamasis) Tai rods išmetimas, kad patiems prisiėjo bėgti.

Mikas: Tai ką su bedieviais manai buvo galima gražumu susitaikinti? Nesulaukimas! Nors aš savo ir dryžas kelnes praradau, bet vis viena mes ant savo pastatėm.

Juras: Ką tu tėvai kalbi, apie dryžas kelnes? Sakyk kokį kitą turi sumanymą?

Mikas: Sumanymas tai sumanymas, bet apie mano dryžas kelnes tu suvis nieko nežinai. Tai buvo istoriškos kelnės. Kartą net laikraščiuose buvo apie tai rašyta.

Juras: (Lyg su piktumu) Et! Ką čion tėvai niekus kalbi apie savo drąžas kelnes. Juk laikraščiams rašyti apie kelnes nėra jokią naujiena. Tai, ot, dabar Tautos Fondo pasiuntinys padavė rokundą $700.00 už kelnes, tai bent kelnės! O tavo tėvai tos dryžos kelnės senai jau nudėvėtos.

Mikas: Taip, taip. Kelnės nudėvėtos. Bet aš pasilikau tokiu pat oratorium kaip ir buvęs.

Juras: Gerai, tai kas iš to? (trumpa pauza).

Mikas: Kad tu gautumei detektyvo vietą.

Juras: Tai kas butų?

Mikas: Kad niekas nedasiprotėtų, aš pasistengsiu sutverti blaivininkų draugystę, ir kaipo geras oratorius, įsipiršiu save už pirmininką. Per blaivininkus, susirinkimuose, bus galima lengvai sužinoti, kas iš lietuvių užsiima varymu degtinės.

Juras: Tai kam tas reikalinga, kuomet pats rengiesi pradėti degtinę varyti?

Mikas: Neišmanėlis! O kas tau mokės algą jeigu tu neparodysi savo gabumus? Aš budamas pirmininku sužinojęs kur kas varo degtinę, pranešu tau, o tu nuvesi policiją. Po kelių tokių areštų, gali ir algos pareikalauti, o kas svarbiausiai, kad apie mane suvis niekas nemanys, kad aš išdirbu degtinę.

Juras: Džy, geras sumanymas! Aš turėčiau progą tavo išdirbirėjamo produkto padaryti distribusiją pas ištikimus žmones. (Uždanga).

(Daugiau bus).

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa)

— Štai penkinė, eik ir užfundyk jiems! — siulo Mikas ištraukęs penkinę.

— Apseisim ir be to... Buk ramus, jokio pavojaus tau čionai nėra...

— Aš nieko ir nebijau! — atsako drąsiai Mikas.

— Sugrįžęs į Aukštapilį, — tęsia toliau Jurgis skubiai tyliu balsu, — radau nemažų atmainų. Senelis klebonas jau miręs, o Aukštapilyje jaunojo kunigiuko jau nebuvo. Tuomet jau klebonavo naujas, viduramžis kunigas, kuris susitaikė su visais parapijonais ir todel parapijos gyvenime buvo ramu.

Visi mano pažįstami sutiko mane maloniai ir džiaugėsi, kad pagaliau sugrįžau iš kalėjimo. Net ir buvusieji kunigiuko draugai man užuojautos reiškė ir smerkė kunigiuką. Vienok niekas nežinojo, kur kunigiukas dingo. Taipgi nebuvo galima sužinoti kas su Milda ir su kudikiu atsitiko. Negalėdamas to sužinoti iš pašalinių žmonių, pagaliau nusprendžiau kreiptis į Mildos tėvus. Vienok atidarius Mildos motina duris ir išvydus mane piktai sušuko:

— Aš tavęs nepažįstu! Valkatoms nėra vietos mano namuose... — ir užtrenkė duris.

Tokis mano uošvės pasielgimas manęs visiškai neužgavo. Aš jau buvau pripratęs prie tokių scenų, nes kartą sulaužytas žmogaus savygarbos jausmas sunkiai įžeidžiamas, kad ir didžiausiu pažeminimu...

Vieną vakarą sutikęs mane Vandeniunas draugiškai pasveikino ir pasivedęs į šalį tarė:

— Gaila man tavęs Jurgi! Ta padauža suardė tavo gyvenimą...

— Žinai kur dabar ji gyvena? — klausiu spausdamas jo ranką.

— Ji gyvena su kunigiuku C. valstijoje, angliškoj parapijoj. Tik susimildamas niekam nesakyk, kad aš tau šitai pranešiau. Žinai pats kokia yra senoji ragana... Juk ji daugiausiai kalta ir už jusų gyvenimo suardymą...

— Žinai miesto vardą?

— Rodosi Džiaksonkalnis...

— Kas atsitiko su kudikiu?

— Atidavė į prieglaudą N. mieste.

— Kokią prieglaudą? — beveik surikau.

— Nežinau kokiai prieglaudai atidavė, tik žinau, kad N. mieste. Tenai, rodosi, yra daug prieglaudų...

Antrytojaus anksti ryte skubinuosi į N. miestą kudikio ieškoti. Išvaikščiojau visas prieglaudas, kokias tik sužinojau, tačiau kudikio nesuradau... Visur sutikau tą patį trumpą, šaltą atsakymą:

— Tokio kudikio musų prieglaudoje nėra...

Nuvargęs, nusikamavęs ir neapsakomai susirupinęs grįžtu atgal į Aukštapilį. Vienok nurimti negaliu. Kudikio nežinomas likimas mane neapsakomai slegia. Rodosi nebelieka ir man prasmės gyventi, jei nesurasiu jo...

Ilgai negalvodamas parduodu namus ir visus pinigus padedu į banką kudikio vardu, pasilikdamas tik sau kelionei į Džiaksonkalnį ir skubiai išvažiuoju Mildos ieškoti. Bet nemanyk, kad man rupėjo surasti Mildą kaipo savo žmoną. Ne! Aš važiavau jos ieškoti vien tuo tikslu, kad sužinojus kur kudikis yra. Milda man buvo jau mirusi — aš ją palaidojau teismo rumuose... Aš gyvenau nuolatos savo vaidentuvėje tik su laimės dienų Milda, kuri man visuomet pasilieka skaisti ir žavėjanti kaip pavasario rytą tekanti saulė...

Džiaksonkalnio miestelis nedidelis, kuriame tik viena Rymo katalikų bažnyčia buvo. Išlipau iš traukinio apie šeštą valandą vakare ir dasiklausęs kur Rymo katalikų parapija, einu stačiai klebonijon.

Atidarė Milda duris ir mane išvydus pastiro, kokiu tai keistu balsu sušukdama.

— Kas atsitiko, kas atsitiko?! — girdžiu išsigandusio kunigiuko balsą kitame kambaryje ir toje valandoje pasigirdo jo skubūs žingsniai. — A, tu čia!... — pastiro ir kunigiukas išvydęs mane ir išbalo kaip drobė.

Greitai šoko atgal į kambarį ir smarkiai atidarė kokį tai stalčių. Milda toje valandoje susmuko prieangio pasieny.

— Laukan, laukan užpuolike! — šaukia išbėgęs iš kambario kunigiukas su atkištu į mane revolveriu.

— Aš atvykau ne tikslu jums kliudyti, aš tik noriu sužinoti kur mano kudikis yra! — atsakau jam drąsiai.

— Neškis greičiau laukan niekše, nes peršausiu kai šunį! — šaukia jisai visai nepaisydamas mano pasiaiškinimo.

— Aš tavo grumojimų nebijau! — atsakiau jam degdamas neapsakomu pykčiu. — Prakeiktas niekše tu!... — ir šokau prie jo.

Bet jis spėjo įšokti atgal į kambarį. Užtrenkė duris ir užsirakinęs pradėjo šauktis policijos.

— Nelaiminga aš!.. — suvaitojo Milda.

— Milda kur kudikis, pasakyk kur kudikis! — puoliausi prie jos.

— Miręs... — atsakė ji tyliai.

— Meluoji! — surikau nesavu balsu. — Prisipažink, kad meluoji! — ir pastvėręs pradėjau ją kratyti.

— Jurgi, aš nelaiminga!.. — Pasmauk, užmušk mane... Man bus daug lengviau, negu kad kelti iš numirusių praeitį... — vaitoja ji ašarotom akimi žiurėdama į mane.

Pagailo man jos... Paleidau ją ir atsiklaupęs pradėjau maldauti:

— Milda pasigailėk manęs nors tiek ir pasakyk kur yra kudikis! Prižadu tau, kad manęs daugiau nematysi ir paliksiu jus ramybėje, net niekam nesakydamas kaip tu gyveni, tik pasakyk kur yra kudikis. Suteik galimybės ir man gyventi!.. Atmink, kad aš ant tavęs nepykstu ir vien laimės tau trokštu.

— Kudikį kunigas padavė į prieglaudą N. mieste... — pagaliau išstenėjo ji ir užsidengus rankomis veidus garsiai pravirko.

— Į kokią prieglaudą? — klausiu švelniu balsu.

— Nežinau. Kunigas nei man nesako...

— Nedorėle tu! Ne tik manęs išsižadėjai, bet ir kudikį pardaviai, kad nusipirkus už jį sau gyvenimą su šituo niekšu!.. — vėl užsidegiau neapsakoma apmauda ir neapykanta.

— Jurgi, pasigailėk manęs... — vaitoja ji raudodama.

— O tu manęs ir kudikio ar pasigailėjai? Pasakyk kur kudikis! — sušukau didžiausio padukimo balsu.

— Sakau eik greičiau laukan, jei nenori padukusio šunies likimo susilaukti! — šaukia už durių kunigiukas.

— Tu niekše ne esi vertas nei padukusio šunies! — surikau ir prišokęs prie durių pradėjau jas daužyti su didžiausiu įnirtimu.

(Daugiau bus)

PASAULIO LIKIMAS.

1.

Pasaulio likimas — prakeiktas likimas—
Plati ir galinga jo žvilgsnių vilnis...
Išėjom su saule į amžių skridimą,
Kad laimė žydėtų, negestų viltis...
Kai tolis gyveno, o jausmo karunas
Aukštybėje įteikė Dievui aukas,
Pasaulio likimas—kelionės siaubunas—
Sparnuotoms bedugnėms užlaužė rankas.
—Pasaulio kapynuose vėlės vaitoja,
Pasaulio kapynuose—teismo diena...
O mes nei keliaunam, nei rimstam sustoję,
Bei alkstam nekvynės, kai leidžias diena.
Ateina iš ukanų giltinės kaukės,—
Spengimas ateina—pasaulio rauda...
Keleiviai sušunka—padangės sukaukia—
Prakeiktas likimas—likimo banga...

2.

Pasaulio likimas išblaškė po žemę
Klajingų keleivių ramiąsias minias;
Jie šiaušėjo vėtroms savas krutines,
Jie ainiams nušvisiančią ateitį nešė,
Tačiau juos išblaškė pasaulio likimas.
Ir viso pasaulio žmonijos kelionę
Siaubunas likimas apjuosė žutim,
Visus nuramino—paglostė mirtim—
Ir viso pasaulio žmonijos kelionė
Į tamsią, į mirtiną ateitį žengia.

Juozas Tysliava.

(Iš „Atspindžiai.")

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. YRA REIKALINGIAUSIA ORGANIZACIJA KIEKVIENAM LIETUVIUI.

Plačiaus pažvelgus į musų garbingos organizacijos — SLA. praeities darbuotę, tuojaus pamatai, kad ši prakilni organizacija yra neapsakomai daug padarius gero Amerikos lietuvių gyvenime. Apart to, SLA. yra suteikęs ir teikia nelaimėje pagalbą musų vientaučiams, šelpia našlaičius, mokslus einančią jaunuomenę ir tt. Aš-gi džiaugiuosi ir didžiuojuosi tuomi, nes ir aš budamas SLA. nariu arti 20 metų, prisidėjau su centu kitu prie taip prakilnių darbų, kuriuos SLA. yra nuveikęs ir veikia.

Tačiau toli gražu nevisi musų vientaučiai supranta svarbą prigulėti prie SLA., iš kur gauna attinkamą pašalpą ištikus nelaimei, ar mirus gauna pomirtinę liuksi nario šeimyna. Todel Auksinio Konkurso metu, aš tikių, kad musų darbuotojai, pasišventę deliai visuomenės labo, mokės tinkamai išaiškinti SLA. tikslus mažiau suprantančiai musų vientaučių daliai ir sutrauks daug tukstančių musų brolių ir sesučių prie SLA.

Prigulėdamas prie SLA., neimant visų smulkmeniškumų, darai milžinišką naudą dvejopu budu — sau ir visuomenei. Pirmiausiai, apsirupini save bei savo šeimyną ištikus nelaimei ir antra, prisidedi prie savo tautos prakilnių darbų, kaip ir kitų tautų žmonės kad daro.

Aš tikiu, kad tarpe Amerikos lietuvių nėra žmogaus, kuris turėdamas sveiką protą, išdrįstų sakyti, kad prie SLA. prigulėti nėra reikalinga, nes tokis drąsuolis pasirodytų save kuomi jisai yra. SLA. prisidėjo daugiausiai prie pakėlimo mųs ir Amerikos lietuvių visuomenės kulturingumo. Todel mes privalome džiaugtis ir gerbti tuos musų organizacijos narius — pionierius, kurie mokėjo išauklėti S. L. A. ir po šiai dienai auklėja mųs pačių ir visuomenės labui!

P. Sakatauskas.

SLA. TAUTINIO SUSIPRATIMO BUDINTOJAS.

1. Abelna mano nuomonė apie SLA. yra kuogeriausia. Nesa iš visų atžvilgių SLA. yra kiekvienam Amerikos lietuviui reikalinga ir naudinga organizacija.

2. SLA. yra tuomi naudinga organizacija, kad moka pomirtinę, pašalpą ligoj, šelpia našlaičius ir kitus labdaringus darbus atlieka. Amerikoje, kaipo industrijos šaly, gyvenanti lietuviai darbininkai negali apseiti be tokių apdraudos organizacijų. Nupuolus dolerio vertei ir kylant viskam brangyn, patartina rašytis į aukštesnius laipsnius pomirtinės del pačių naudos. Apart to, SLA. leidžia naudingą savaitraštį „Tėvynę", kuris skleidžia apšvietą.

3. Vaidmenį SLA. vaidina tarpe Amerikos lietuvių labai didelį. SLA. yra viena iš seniausių ir didžiausių organizacijų, pastatyta ant tikrai lietuviškos papėdės, arba kitaip sakant: tikras Amerikos lietuvių visuomeninio vežimo dyselys, kuris rodo visiems kelią, kaipo didelė legališka, visų Valstijų pripažinta organizacija. Nes ir kiti Susiv., kaipo ažalos SLA., visados seka musų SLA., pasekdami jo principus ir visą susitvarkymą. SLA. yra visiems prieinamas, vyrams, moterims, partyviškų ir tikėjimiškų pažiurų (nors partyviai ir tikėjimiški fanatikai, tie piktos valios žmonės, mėgina daug kuo kenkti SLA.).

4. SLA. daugiausiai atlikęs darbo del Lietuvos nepriklausomybės už visas kitas Amerikos lietuvių organizacijas. SLA. turi savo seną, svarbią ir didelę istoriją, kurios jaunesni lietuviai nepažįsta. SLA. iš pradžių buvo labiaus tautiniai politiškas, negu pašalpos organizacija. Jo svarbiausi siekiniai buvo: vienyti savo brolius ir šviesti juos, kad pažintų patys save, jog yra lietuviai, o ne *paklydę paliokai,* atvažiavę iš „polščios", kaip juosius Bačkauckas per „Saulę" klaidindavo. Susiv. Seimai buvo tikri lietuviški kongresai, kuriuose lavinosi lietuvių veikėjai ir politikai. Nebuvo lietuvių veikėjui didesnio ir smagesnio *„atpusko",* kaip kad buti SLA. Seime. Šituose Seimuose buvo keliami labai svarbūs lietuvystės klausimai, lytinti Lietuvos nepriklausomybę. Buvo daromos deklaracijos ir išnešamos rezoliucijos su protestais prieš Lietuvos skriaudėjus, ypač Kražių skerdynės metu. Lenkai matydami lietuvių tautinį supratimą kylant, labai susirupino ir pasamdė savo bernioką Boczkowskį (vargonininką), kuris per savo „Saulę" drutino „Lublino Uniją", visaip niekindamas SLA. ir jo veikėjus: kun. A. Burbą, Dr. J. Šliupą, kun. J. Žebrį ir kitus. Lenkų „Związko" organas „Zgoda" talpino lietuviškus straipsnius, kviesdamas lietuvius prie savo „pansko związko" ir niekindamas SLA., buk tai esanti įstaiga, uždėta už rusiškus rublius, buk tai baisiausia nuodėmė skirtis lietuviams nuo lenkų. SLA. išleido moksliškai tautiškas knygas pakėlimui lietuvių dvasios, kaip tai: „Europos Istorija", „Budas Senovės Lietuvių", „Kražių Skerdynę" ir kitas. Šelpė lietuvius rašytojus, šelpė kankinius už Lietuvą nukentėjusius, šelpė lietuvius imigrantus ir kitokius naudingus užmanymus visomis išgalėmis rėmė. SLA. veikėjai netiek rupinosi savo ypatiška nauda, pomirtine, kiek jie rupinosi Lietuvos ateitimi, dėdami savo pinigus, važinėdami į Seimus tankiai savais pinigais, aukojo savo darbą ir vargą, kolektavo pinigus nuo žmonių į S. L. A. iždą, kad tik suorganizavus ir sustiprinus lietuvių spėkas kovai už Lietuvos ateitį.

Pats SLA. perėjo daug erškėčiais išklotų kelių ir iškentėjo daug vargų, pakol įėjo į tobulą kelią. Didžiausiu nesmagumu SLA. buvo, tai ergeliai su kunigais. Kunigams mažai rupėjo žmonijos gerovė, SLA. ir Lietuvos ateitis. Jiems labiausia rupėjo tik jų pačių jezuitiškai-klerikališka politika. Jie skverbėsi patys ir skverbė savo nešvarią politiką į SLA. tuo tikslu, kad viešpatauti ant žmonių sąžinės, kišdami velykines ir kitas nesąmones, netinkamas tokiai organizacijai, nei naująjai gadynei. Žmonėms nusibodo jezuitų politika ir atsikratė nuo jų, atsiskirdami ant visados ir palikdami jiems visą turtą; pasiėmė sau tik SLA. vardą ir vėliavą. Bet neapsiriko taip pasielgdami ir tas išėjo mums ant sveikatos. Čia yra tik maža dalis faktų, kurie parodo, kiek daug SLA. darbavosi del Lietuvos nepriklausomybės.

5. Verta kiekvienam lietuviui prigulėti prie tokios prakilnios lietuvių organizacijos, kaip SLA., kuri turi tokią garbingą praeitį, o dar gražiau — žydinčią ateitį! Neprigulintiems prie SLA. reikia aiškinti naudą ir tikslus SLA. ir tuo budu kiekvienas SLA. narys prikalbins mažiausiai nors po vieną naują narį. Taip elgdamiesi greitu laiku turėtumėm dukart tiek narių, kiek dabar turime. Lai gyvuoja SLA. amžinai!

Vincas Ambrozevičius,
Senas narys ir buvęs Vice-Prezidentas, Iždo Globėjas ir kitų komisijų narys.

KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA PRIGULĖTI PRIE SLA.

1. SLA., kaipo didžiausia Amerikos lietuvių apdraudos, pašalpos, labdarybės ir kulturinimo žmonių organizacija, yra labai brangintina.

2. SLA. yra neapsakomai naudinga ir butinai reikalinga organizacija Amerikos lietuviams ir todel kiekvieno lietuvio butina pareiga kuogreičiausiai prisirašyti prie SLA., nes tuomi jisai padarys gero ir sau ir Amerikos lietuvių visuomenei.

3. Abelname Amerikos lietuvių gyvenime SLA. vaidina labai svarbų medžiaginį vaidmenį ir kartu kelia savo narius tautiniai kulturinio susipratimo plotmėje.

4. SLA. nuo pat savo susikurimo dienos yra pasibriežęs vienu svarbiųjų tikslų — lietuvystės idėją auklėti ir jis tą idėją visą laiką auklėjo savo nariuose, remdamas ją pinigiškai ir skleidamas miniose. Šituo savo darbu SLA. yra save įrašęs į Lietuvos nepriklausomybės sukurimo istorijos lapus, kaipo vienas iš jos žymiausių rėmėjų.

7. Kad pritraukus daugiau narių prie SLA., reikia vesti propagandą žodžiu, rengiant prakalbas; reikalinga išleisti karts nuo karto įvairiaus turinio lapelių, kuriais butų visuomenei aiškinama SLA. tikslai ir jo nuveikti darbai. Tuos lapelius reikalinga atkartotinai skleisti tarpe minių, kur tik pasitaiko progos. Pagaliau, SLA. reikalinga įsigyti patogų namą, kur butų galima įtaisyti moderniška spaustuvė ir atankama vieta del SLA. raštinės. Tas sutaupis pinigų, už kuriuos bus galima vesti platią agitacija.

Kaz. Liutkus.

Konkurso Darbuotoju Pareiškimai

— Malonėkite ir mane įrašyti į SLA. Auksinį Konkursą — rašo 231 kp. iždo-org. Aleksis Vyturis iš Easton, Pa. — Nors aš ir nesitikiu laimėti dovaną, bet stengsiuos kiek galėdamas darbuotis delei musų garbingos organizacijos. Pradėdamas darbą siunčiu du nauju nariu. Eastone lietuvių nedaug yra, bet jeigu butų galima visus prirašyti prie SLA., tai susidarytų gražus burelis musų organizacijos draugų.

Kodel nepamėginti tą gražų burelį sudaryti! Nors brolis Vyturis ir nesitiki laimėti dovaną, bet jei jisai darbuosis kaip pasižada, tai ar nori, ar nenori dovaną vistiek laimės.

— Malonėkite ir mane užregistruoti į Auksinį Konkursą— rašo 308 kp. org. J. Bernotas iš Zeigler, Ill. — Nesenai esu prisiuntęs 3 naujus narius ir dabar vėla siunčiu vieną, o toliaus tikiuosi gauti daugiau.

Žinoma, kad gausi broli Bernotai, jei tik norėsi gauti. Reikia tik visuomet prisilaikyti sekamo žydiško priežodžio: „kas nori gaut, tas turi mokėt gerai bliaut", o apie gavimą tuomet jokios abejonės nebus.

— Atsiprašau, kad aš savo nežinojimo delei nedaviau atskaitos kiekvieną mėnesį iš savo darbuotės — rašo 205 kp. org. Stasys Gadelauskas iš Schenectady, N. Y. — Taigi dabar pažymėsiu visų trijų mėnesių savo darbuotę: sausyje prirašiau 3 naujus narius, vasaryje — 11 narių ir kovo mėn. — 4 narius; viso per 3 mėnesius 18 naujų narių. Toliaus tikiuosi prisiųsti daugiau.

Puiku broli Gadelauske! Dabar balandžio mėnesyje jau laikas gauti 12 naujų narių, jei norite išlaikyti savo nusistatytą normą.

— Šiuomi pranešiu, kad pereitą mėnesį vėla prirašiau 7 naujus narius, kurie likosi priimti kuopos susirinkime balandžio 2 d. — rašo 12 kp. org. Jonas Beliavičius iš Nanticoke, Pa. — Visi sveiki, jauni ir raudoni vyrai. Toliaus stengsiuosi daugiau prisiųti, gal vėl pasiseks geras burelis sumedžioti.

Kodel nepasiseks, jei tik brolis Beliavičius medžios. Ypatingai smagu SLA. Centro raštinės panelėms įrašyti į knygas tokius naujus narius, kokius brolis Beliavičius prisiunčia: sveikus, jauuns ir raudonus.

S. L. A. REIKALAI

DAR VIENAS SVARBUS REIKALAS.

SLA. yra šimtus gerų darbų atlikęs, kurių surašymui reikėtų užimti daug laikraštyje vietos. Bet vieną musų lietuvių gyvenimo klausimą butinai SLA. turi išrišti (jau jis nėra naujas tik apleistas), tai yra *imigracijos* klausimas. Pasibaigus karui prasidėjo vėl ateivystė ir vėl iš Lietuvos atkeliauja musų brolių ir sesučių į šią šalį. Ateivystės įstatymai višiškai yra pakeisti, negu kad buvo prieš karą. Dabar turi teisę kiekvienos tautos atvažiuoti tik trečias nuošimtis tos skaitlinės, kuri buvo 1910 metų šios šalies gyventojų surašuose. Sulig valdžios surinktų statistikų 1910 metais, iš Lietuvos turi teisę atvažiuoti sulig dabartinių Amerikos ateivystės įstatymą tik 2,310 Lietuvos piliečių į metus. Lietuvių kvota gana maža ir toli neteisinga ir dar tą kvotą išpildo žydeliai, kurie atkeliauja į Lietuvą iš Rusijos, gauna Lietuvos piliečio teises ir vyksta į Ameriką kaipo Lietuvos pilietis su Lietuvos pasportu. Musų broliai ir sesutės, kurie turi teisę atkeliauti į Ameriką, liekasi nustumti.

Šiame reikale turėtų S. L. A. Pildomoji Taryba padaryti atatinkamą žinksnį į Lietuvos valdžią, kad užbėgus kelią tokiam šmugeliui, kad nebut taip lengvai svetimtaučiai padaromi Lietuvos „piliečiais" ir išduodami Lietuvos pasai. Man turint daug reikalų su atkeliaujančiais iš Lietuvos musų broliais New Yorko Kaslegarnėje, daugybė tenka matyti atkeliaujančių su Lietuvos pasportu žmonių ir pamatęs Lietuvos pasportą tuojaus užkalbini žmogų lietuviškai. Bet koks nesmagumas patinka, kuomet keleivis tik žiuri į akis ir nei žodžio nesupranta lietuviškai ir tuojaus pradeda kalbėti rusiškai arba lenkiškai. O užklausus kaip Tamstą gavote Lietuvos pasportą, tai nieko neatsako tik žiuri akis išvertęs. Kas duoda suprasti, kad tie keleiviai nėra Lietuvos piliečiai ir kad jie gauna Lietuvos pasus kokiu tai apeinamu budu.

Prieš karą buvo šiokstoks imigrantų šelpimo komitetas, arba geriaus sakant, budavo suteikiama reikalinga pagalba atvažiuojantiems į Ameriką musų žmonėms Kaslegarnėje (New Yorko prieplaukoje). Karo laiku tas komitetas tapo likviduotas, nes nebuvo keleivių ir nebuvo reikalo. Dabar atkeliaujantiems į Ameriką ir prie didžiai suvaržyto ateivystės įstatymo yra butinas reikalas turėti lietuvį žmogų kaslegarnėje, kuris teiktų pagalbą atvažiuojantiems keleiviams. Daugelis musų žmonių yra visiškai bereikalo grąžinami atgal į Lietuvą, užtai, kad nėra žmogaus, kuris tokiais keleiviais rupintųsi.

Tokio žmogaus užlaikymas Kaslegarnėje yra neatideliotinas reikalas. Kitos tautos, dar ir mažesnės už mus, turi savo žmones net ir po kelis ir jų žmonės yra tinkamai aprupinami ir nemato tiek vargo kol pereina ateivystės karštuvus. Lėšų užlaikymui žmogaus Kaslegarnėje nebutų sunku gauti, jeigu tik Amerikos lietuviai susidomėtų tuo reikalu. Ir čionai SLA. turėtų imti iniciatyvą pasirupinti šituo butinu reikalu.

J. M. Danielius,
SLA. Iždo Globėjas.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

231 kp., Easton, Pa.

Balandžio 1 d. įvyko kuopos susirinkimas, į kurį narių atsilankė neperdaugiausiai. Kaip velykų dieną, tai keletas buvo pusėtinai „linksmų". Iš karto viskas ėjo gražiai, bet štai sekretorius perskaito, gautą nuo Centro Sekretorės p-lės P. Jurgeliutės laišką, kuriuomi reikalauja, kad tulas naujai įstojantis į musų kuopą narys priduotų savo gimimo metrikus, nes esąs prisiųstas į Centrą skundas, kad jisai yra senesniu, negu savo metus paduoda.

Tuomet pirmininkas pareiškia, kad tas narys turi priduoti kuopai savo gimimo metrikus, vienok tas vyrelis atsistojęs atsako, kad jis gimimo metrikų neturi ir gali pristatyti tik pilietybės popieras ir apsivedimo metrikus ir išėjo tuojaus atsinešti. Vienok neužilgo sugrįžęs tuščiomis pagrumojo už tokį „įžeidimą" ir pareikalavo atgal įmokėtų pinigų. Sekretoriui paaiškinus, kad mielu noru bus sugrąžinti įmokėti pinigai, tuomet sumanė kitaip pasielgti. Girdi kuopa turi išreikalauti iš Centro skundiko vardą. Tuomet pirmininkas paaiškina, kad jei butų priduoti metrikai, tai žinotumėm kuris yra kaltas ir tik tuomet, jei pasirodytų pranešėjas kaltu, galėtumėm reikalauti iš Centro mums pranešti jo vardą.

Rodosi tame nėra nieko blogo, kad reikalaujama metrikų, kylant abejonei apie aplikanto paduotus metus. Pagaliau to ir SLA. įstatai reikalauja. Bet štai prieinama, net prie to, kad vienas vyrukas, kuris buvo gerokai „linksmas", net muštis buvo bepradedąs. Šitam smarkuoliui štai ką norėčiau pasakyti: paduodamas aplikaciją į SLA. narius sakeisi, kad svaiginančių gėrimų nenaudoji, o dabar kaip pasirodo, tai visuomet įkaušęs vaikščioji. Ir tas dar nebutų taip bloga, jei toki gaivalai nekeltų triukšmo SLA. 231 kuopos susirinkimuose. O dabar nėra to kuopos susirinkimo, kad nebutų sukelta bereikalingi vaidai. Ir daugiausiai tuos triukšmus kelia tie žmoneliai, kurie save skaito „susipratusiais darbininkais". Matyt jiems norisi išardyti SLA. 231 kp., kuriai pastaruoju laiku Eastono visuomenė pradėjo simpatizuoti, o į šitų žmonių vadovaujamų draugijų parengimus visiškai nesilanko. Bet ar galima lankytis į jų parengimus, kuomet jie kiekvieną jiems prieš šingos minties žmogų visaip iškolioja, kuomet kas nors bent kiek ne sulig jų noro elgiasi? Užtai juk SLA. 231 kp. nekalta, tad kam ant jos pykti! Geriaus meskite tą savo blogą paprotį, kabinėtis ir visaip kolioti jums nepatinkamus žmones, o elgdamiesi žmoniškai daugiau naudos atnešite ir sau, ir kitiems.

Paukštelis.

308 kp., Zeigler, Ill.

Smagu pažymėti, tas faktas, kad iš visų vietos draugijų ir kuopų SLA. 308 kuopa yra tvirčiausia finansiškai ir skaitlingiausia nariais. Dabar kuopa turi viršaus 80 narių.

Nesenai SLA. 12-tas apskritys buvo surengęs prakalbų maršrutą šios apylinkės kuopoms. Kalbėtojum buvo V. Andriulis iš Chicago, Ill. Maršrutas, abelnai imant, pavyko gerai. Prisirašė naujų narių prie vietinių kuopų ir finansiškai pavyko neblogai. Nors įžangos į prakalbas niekur nebuvo imama, tačiau iš surinktų aukų apsimokės visos maršruto išlaidos. Butų geistina, kad SLA. 12-tas apskritys ir tankiau parengtų prakalbų maršrutus šioj apylinkėj agitacijai už SLA.

Neutrališkas.

115 kp., Wilkes Barre, Pa.

Kuopa paaukavo po 5 dol. Lietuvos socialdemokratams ir liaudininkams varymui prieš seimines agitacijos prieš Lietuvos pardavikus, špitolninkus ir davatkas. Tame darbavosi J. J. Nienius ir J. Kundrotas su nurodymais kuopoje, kiek gali gero padaryti aukos tame reikale. 115 kp. yra tai padarius ne pirmu kart. Ji aukavo 10 dol. 1922 m. del panašios agitacijos renkant Lietuvos Seimą, remiantis tuomi, kad klerikalų partija tai daro, todel turi tiesą ir kitos partijos varyti agitaciją užsienyje.

115 kp. turi prirašiusi jau 30 naujų narių, taipgi turi pasižadėjusių apie 15, kurie jau yra pridavę ir mokestis organizatoriui. Musų kuopa yra rimta ir joje nėra partijinių vaidų, nes joje yra vien lietuviai susispietę, o ne kas kitas.

115 kp. reporteris.

7 kp., Pittston, Pa.

Balandžio 8 d. kuopos susirinkime buvo svarstyta prisiųstas projektas konstitucijos rengiamam musų kairiojo sparno draugijų sąryšiui. Kadangi pagrindiniuose paaiškinimuose yra pasakyta, jog sąryšis yra tveriamas remiantis klesų kova, kas yra priešinga SLA. principams ir tolesniai 7-tos kuopos darbuotojams yra gerai žinomi užmanytojų sąryšio praeities darbai, kurie visados kvepia Trockio skernu, todel po trumpo svarstymo ar kuopai verta prisidėti prie šio sąryšio, įnešimą nario p. Šileikos atmetė.

Tolesniai tapo išrinkta šeši delegatai į ateinantį SLA. 7-to apskričio suvažiavimą, kuris įvyks balandžio 22 d., Wilkes Barre, Pa. Ant galo tapo išrinktas komitetas iš trijų narių ištirti padėtį senelės našlės Likauskienės, kuri šaukiasi S. L. A. pašalpos.

7-tos kuopos narys.

245 kp., Newark, N. J.

Balandžio 20 d. kuopa rengia paskaitas ir prakalbas, kurios įvyks Lietuvių Salėje, New York Ave., Newarke. Prasidės 7 val. vakare. Paskaitą apie žmonių sveikatos užlaikymą skaitys Dr. Petrika iš Brooklyn, N. Y. ir kalbės „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis. Bus aiškinama reikalingumas Amerikos lietuviams organizuotis ir kokiais tikslais SLA. eina į musų visuomenę. Taipgi bus aiškinama kulturiniai uždaviniai kiekvienam žmogui.

Kadangi šito 245 kp. rengiamo vakaro programa labai svarbi ir žingeidi kiekvienam žmogui, todel newarkiečiai nepraleiskite šitos puikios progos išgirsti daug naudingų dalykų — atsilankykite kuoskaitlingiausiai!

Rengėjų Komitetas.

NEKROLOGIJA.

A. † A. Anelija Ceceliauskaitė, narė SLA. 85 kp., Edwardsville, Pa., mirė vasario 28 d. ir palaidota kovo 3 d. Velionė Anelija turėjo tik 10 metų amžiaus ir prigulėjo prie SLA. vaikų skyriuj.

Kadangi velionės tėvai laisvų pažiurų, tai ir dukterį laidojo be bažnytinių ceremonijų ant Lietuvių Tautiškų Kapinių, West Wyoming, Pa. Susirinko gražus burelis laisvų žmonių atiduot paskutinį patarnavimą. Taipgi buvo apie pora davatkėlių. Lidėjo į kapines ašturi automobiliai.

Ant kapinių pasakė trumpą prakalbėlę drg. V. K—as, kuris baigdamas kalbėt pasakė: „Tokis gamtos surėdymas — turtingas ar biednas lygiai turi keliauti į tą pačią žemę". Tas davatkėlėm ir vienam su juodais usais vyrui nepatiko.

Ilsėkis Anelyte ramiai ir te-

gul tau bus lengva šių laisvų kapinių žemelė!

Vytis.

A. † A. Vladas Neverdauskis, narys SLA. 274 kp., Spring Valley, Ill., užmuštas angliakasyklose kovo 23 d., Benld, Ill. Palaidotas kovo 26 d. šv. Onos parapijos kapuose, Spring Valley, Ill.

Ši didelė nelaimė įvyko sekamai: Velionis Vladas užvažiavo su prikrautais vagonėliais paraku ant puolančio akmens nutrauktos elektros vielos ir kadangi elektros jėga buvo neuždaryta, tad vielos pasiekę parako blekines dėžes, uždegė paraką, kuris eksplioduodamas labai apdegino ir užmušė nelaimingą jaunikaitį.

Lai buna lengva jam amžinai ilsėtis šios šalies žemelėje!

J. Gloveckas,
274 kp. fin. sekr.

SLA. KUOPŲ NAUJOS VALDYBOS 1923 METAMS.

235 kp., Cherry, Ill.

J. Ampusaitis — pirm., V. Burba — vice-pirm., J. Grigalavičius — prot. sekr. ir org., F. Vizbaras — fin. sekr., A. Ampusaitis — išd., M. Valaišis ir A. Sadauskas — išd. glob.

237 kp., Camden, N. J.

J. Klevinskas — pirm., J. Žemaitis — vise-pirm., A. Speras — prot. sekr., E. Levanas — fin. sekr., F. Kačanas — išd.

238 kp., Belle Valley, Ohio.

J. Vaitekunas — pirm., J. Gečius — vice-pirm., P. Jacevičius — prot. sekr., I. Apanavičius — fin. sekr., J. Tulickas— išd.

240 kp., Oregon City, Ore.

A. Brazinskas — pirm., I. Laurušonis — vice-pirm., R. Sidaras — sekr., P. Navalinskas —išd., L. Alijošius ir F. Kuzminskas — išd. glob.

243 kp., Coalgate, Okla.

J. Levickas — pirm., M. Šukšta — sekr., P. Karsokas — išd.

245 kp., Newark, N. J.

O. Kaminskienė — pirm., K. Jasaitis — vice-pirm., A. Pempė — prot. sekr., K. Verba — fin. sekr., M. Staniulis — išd., L. Cibaitis ir B. Deržanauskas — iždo glob., B. Deržanauskas — org.

246 kp., Plymouth, Pa.

V. Tamašauskas — pirm., S. Laukevičius — vice-pirm., K. Gaidziunas — sekr., K. Žarnauskas — išd., J. Zubrickas ir P. Visockis — išd. glob., J. Mockevičius — org., J. Aušra — marš., Dr. Gilberton — d-ras-kvot.

247 kp., Woodlawn, Pa.

A. Beniulis — pirm., J. Plečkaitis — sekr., J. Einikis — išd., Dr. J. A. Stevens — d-ras-kvot.

250 kp., Maspeth, N. Y.

J. Laurinavičius — pirm., D. Volungevičius — sekr., J. Gražulis — išd., P. Svetka — org.

251 kp., Chicago, Ill.

D. Šiurkus — pirm., J. Kupetis — prot. sekr., J. Miknius — fin. sekr., V. Ubavičius — išd., J. Šeputis — org.

252 kp., Muskegon, Mich.

J. Povilaitis — pirm., A. Kaminskas — sekr., A. Stagvilas — išd. ir org.

253 kp., Kewanee, Ill.

J. Babarskis — pirm., J. Jarmulkaitis — vice-pirm., K. J. Skrabulis — prot. ir fin. sekr., A. Radzevičius — išd., J. Sudžius — org.

255 kp., Chicago Heights, Ill.

J. Sakauskas — pirm., P. Rasius — prot. sekr., J. Liutkaitis — fin. sekr., F. Keršis — išd., J. Banis ir M. Keršienė — išd. glob.

256 kp., Osceola Mills, Pa.

B. Puzonas — pirm., P. Bosaitis — vice-pirm., I. Šimelionis — prot. sekr., M. Makaravičius — fin. sekr. ir org., V. Grigaravičius — išd., Z. Miseliunas ir M. Osipavičius — išd. glob., A. Rudis — lig. lank., V. Juknevičius — marš.

258 kp., Washington, Pa.

P. Gutauskas — pirm., T. Janavičius — vice-pirm., S. Virbickas — prot. sekr., T. Jakimonis — fin. sekr., A. Amšiejus — išd., S. Gilinis ir J. Stančikas— išd. glob., B. Lukoševičius — org., A. Varanavičius ir S. Maleskas — lig. lank.

266 kp., Castle Shannon, Pa.

V. Mikelionis — sekr. ir org., A. Šerkšnis — išd.

271 kp., Elizabeth, Pa.

J. Gadliauskas — pirm., J. Kiaunė — vise-pirm., V. Griškevičius — prot. sekr., V. Januška — fin. sekr., M. Kaupas ir B. Lasavickas — išd. glob., A. Maleronka ir B. Stulginas — lig. lank.

278 kp., Hamilton, Ont., Canada.

R. Matukas — pirm., M. Kumpauskas — vice-pirm., A. Uikis — prot. sekr., V. Česna— fin. sekr., J. Krakauskas — išd.

279 kp., Sesser, Ill.

K. Nacas — pirm., K. Jokšas — vice-pirm., P. Masiulis — prot. sekr., A. Meškauskas — fin. sekr., J. Vingienė — išd., V. Vingis ir S. Šimaitis išd. glob., A. Lukošius — marš.

281 kp., Nanty Glo, Pa.

J. Joneliunas — pirm., P. Medalinskas — vice-pirm., J. Sinkevičius — prot. sekr., J. Mickus — fin. sekr., A. Kasparas — org., I. Joneliunas ir J. Zaranka — lig. lank., Dr. M. C. Dunick — d-ras-kvot.

284 kp., Tolleston, Ind.

J. Vaitkus — pirm., P. Danilevičius — vice-pirm., D. Vaitkus — prot. sekr., A. Nonartonis — fin. sekr. ir org., A. Mališauskas — išd., A. Kavaliauskas, J. Laurikėnas ir K. Jucius — išd. glob., J. Kapučinskas — marš., Dr. L. L. Stone — d-ras-kvot.

289 kp., Harvey, Ill.

A. Skirmontas — pirm., A. Drobis — vice-pirm., J. Ratkus — prot. sekr., J. Masikas — fin. sekr., K. Rutkauskas — išd., A. Lemešis, J. Zalpis ir A. Mikelionis — išd. glob., A. Lemešis — org., P. Stonis — marš.

294 kp., Carlinville, Ill.

J. Latvaitis — pirm., J. Mažeikis — vice-pirm., K. Bielskis — prot. ir fin. sekr., A. Pranckaitis — išd., M. Žukauskas — org.

297 kp., Greenfield, Mass.

A. K. Kazlauskas — pirm., V. Aguonis — vice-pirm., J. S. Gibas — prot. sekr., S. J. Kazlauskas — fin. sekr., A. Alešius — išd., A. Junaitis ir A. Pečiulis — išd. glob., A. Tamulis ir K. Saukaitis — org.

298 kp., Elco, Pa.

E. Galinis — pirm. ir išd., P. Mačiokas — vice-pirm., M. Jačiunskas — prot. sekr., P. Kralikauskas — fin. sekr., A. Bračiulis ir P. Karsonas — išd. glob., J. Jankauskas — marš., E. Galinis ir A. Bračiulis — lig. lank., Dr. S. L. Scott — d-ras-kvot.

300 kp., Aurora, Ill.

A. Pocius — pirm., B. Banevičius — vice-pirm., P. Mažeika — prot. sekr. ir org., P. Vaičekauskas — fin. sekr., P. Vaišvila — išd., P. Mikalauskas ir F. Vaitkus — išd. glob., L. Petkevičius — marš., Dr. J. L. Cass — d-ras-kvot.

302 kp., Trenton, N. J.

A. Dominikaitis — pirm., K. Velyvis — vice-pirm., K. Turonis — prot. sekr., J. Bačalis — fin. sekr. ir org., A. Jakštonis — išd., P. Bernadickas ir A. Knizikevičius — išd. glob., A. Navalinskas — marš.

303 kp., Shenandoah, Pa.

J. Paulavičius — pirm., A. Naviskas — vice-pirm., V. Kalešinskas — prot. sekr., A. Stepankevičius — fin. sekr. ir org., J. Dagilius — išd., J. Kubilius, J. Daraškevičius — išd. glob., J. Šeris — marš., Dr. J. Austra — d-ras-kvot.

304 kp., Buffalo, N. Y.

P. Banevičius — pirm., J. Pakalnis — vice-pirm., T. Katilienė — prot., sekr., M. Dielinikaitienė — fin. sekr., M. Garsonas — išd., M. Kojokas ir P. Mučinis — išd. glob., J. Rederis — org.

306 kp., Danbury, Conn.

V. Vaitkunskas — pirm., K. Cegelskis — vice-pirm., P. Žiurinskas — prot. sekr., A. Petrikonis — fin. sekr. ir org., M. Bradunienė — išd., A. Palitika ir K. Kansevičius — išd. glob., B. Gudiliauskas — marš.

308 kp., Zeigler, Ill.

A. Navas — pirm., V. Bielskis — vice-pirm., K. Brazeika— prot. sekr., L. Lastauskas — fin. sekr., J. Tilindis — išd., J. Bernotas — org., C. Drazdauskas — marš., J. Šimkus, B. Navickas ir M. Skeveras — išd. glob., Dr. P. L. Whiteside — d-ras-kvot.

310 kp., Rhinelander, Wis.

P. Karnauskas — pirm., S. A. Dementis — sekr. ir org., M. A. Sarka — išd., V. Česna — išd. glob.

(Daugiau bus).

LAISVAS SKYRIUS

(Redakcija neima atsakomybės už išreikštas mintis šiame skyriuje).

ATSAKYMAS SLA. 174 KP. PIRMININKUI.

Nors nesinori bereikalingai naudoti laiką ir laikraščio skiltis atsakinėjimui priekabių ieškotojams, vienok priseina tai padaryti, kadangi stato klausimus.

Kadangi M. Kartackas „Tėvynės" num. 9 kartoja tą pačią savo senąją istoriją, aš ne mėginsiu kartoti, nes tai butų bergždžias darbas ir perdaug tei kentis garbės p. K. Čia štai kas reikia pasakyti: Kadangi p. K. ne tiek rupi kuopa, kiek jo barzdaskutyklos išgarsinimas, todel nieko nuostabaus, kad jis ir kalba kelintu kartu apie 25 dol., nes tai barzdaskučio skaitlinė už barzdos nuskutimą — 25 centai.

Kart. aiškina, kad aš norįu išsiteisinti. Kas liečia mano teisinimosi, tiek galiu pasakyti: Man jusų šukavimas tiek kenkia, kiek pernykštis sniegas. Man visai jusų ypata neapeina. Gal jums ir svarbu, nes turėsite kuo pasigirti kostumeriams.

Kaslink paskutinio jusų klausimo, kaip senai aš likau SLA. patriotu, tai yra mano dalykas. Man visai galvos neskauda, kad jųs paėmėt divorsą nuo socialistų ir dedatės atgal kur seniau priklausėt. Jųs pats gailitės už nuodėmes, nes kol buvote socialistu nieko neturėjote. Pradėjus tik krypti prie dvasios šventos, tuoj Dievas davė forduką. Visi žino, kad katalikai yra lengva išnaudoti ir kas tik prisiplaka prie jų, tas pasipinigauja.

Man rodos, kad jųs pervėlai pamatėt savo klaidas. Jusų brolis Zavista daug toliau nuprogresavo. Metė socializmą ir nuėjęs pas biblijos studentus gavo net kunigo džiabą. Dabar gieda barzdaskutykloj galvą nuleidęs: „Jezau, Jezau viską tau ir tą barzdą kurią aš nuskutau".

Visiems aišku, kaip tokiems žmonėms rupi draugijų reikalai. Kur doleris, ten principas ir idėja. Visam pasauly žmonės tolinas nuo tikėjimų, o p. socialistai it vėžiai atgal slenka. Ar ne puikus progresas? Viešpatie atleisk jiems jų nusidėjimus!

P. V. Žalpis.

ATSAKYMAS p. P. V. ŽALPIUI.

Ponas P. V. Žalpis neturėdamas argumentų save pasiteisinti į tai, kas buvo mano parašyta „Tėvynės" 9 num., tai rašo tokius dalykus, kurie SLA. nariams visai neapeina, šmeižia sau nepatinkamą ypatą ir meluoja kiek tik išmano. Nors ir sakosi, kad gaila užimti laikrašty vietos, bet girdi, kad yra statomas klausimas, tai negalima tylėti. Bet kodel gerbiamasis neatsakai į klausimą, o rašai vien tą, ko pats nežinai. Juk jųs manęs ypatiškai nepažįstate ir mano gyvenimo nežinote, o jei jums už supliorų buvo J. R., tai negalit tuomi pasigirti, nes tas žmogus turi didesnę burną ir už mano Fordo inžiną.

Girdi jam kuopos reikalai neapeina, tik nori savo barzdaskutyklą išgarsinti. Į tai aš turiu štai ką pasakyti: niekas taip gerai mano barzdaskutyklos neišgarsino kaip P. V. Žalpis su savo frentu J. R. Kaslink to divorso, nuo socialistų, kurį jųs man primetate, tai Tamsta turbut Velykų naktį taip susapnavai apie mane. Jųs labai klystate tikėdami savo sapnams, nes dabar skelbiamas socializmas yra daug aiškesnis, kuomet toki davatkos, kaip p. Žalpis patys paėmė nuo socialistų divorsą ir pasirinkę sau panelę bolševikytę, bijosi dabar net išgirsti socialistų vardo labiau, negu bažnytinės davatkos. Kaslink mano forduko, tai jųs bereikalo taip save kankinate ir esate ant tiek neišmintingas, kad nežinote nei to, jog socialistui nėra uždrausta turėti forduką ar kitą kokią mašiną, arba stubos rakandus ir tam panašiai. Juk socialistai kaip tik ir nori, kad kiekvienas darbininkas turėtų tą, kas jam yra reikalinga prie gyvenimo. Kaslink tų biblijos studentų, tai ir jųs patys nežinote, ką rašote. O jeigu jums kunigų biznis taip patinka, tai juk galite tų pačių biblistų pasiteirauti, o aš tikiu, kad jie jums pagalbės ir aš neabejoju, kad iš jusų butų geras kunigas.

Gaila, kad jųs dar save skaitote apšviestu žmogumi, bet ištikrųjų, tai esate visai nupuolęs doroj ir neturėdami argumentų save pateisinti, kabinatės prie mano ypatos. Pavyzdžiu, ką-gi turi bendro su SLA. reikalais mano fordukas ir barzdaskutykla? Juk ir bolševikai važinėja mašinomis ir dar tokia mašina, kaip fordukas, jiems perprasta. Todel gal ir jie nukrypo prie katalikų? Taip pat ir pats p. V. Žalpis apsižiurėk, ar tik „nenuprogresavai" atgal į ten, kur pirmiau prigulėjai, nes tokias zaunas rašyti į laikraštį, kaip Tamsta rašai, ištikrųjų gali rašyti tik papraščiausia davatka, kuomet ražančių pabėrus supyksta. Tai viskas.

Mikas Karteckis,
SLA. 174 kp. pirm.

Redakcijos pastaba. Labai nemalonu, kad musų organizacijos darbuotojai pradėję polemizuoti organizacijos reikalais nuvažiuoja net prie grynai ypatiškų pasikoliojimų, kas yra begalo nemandagu — nekulturinga ir nieko bendro neturi su SLA. reikalais, neigi su polemizuojamu klausimu. Šitokių polemikų SLA. darbuotojams vertetų vengti, nes tuomi jie tik patys save ne kokioj šviesoj pastato SLA. narių ir visuomenės akyse.

Įdėdami laikraštin abiejų pusių vienos kitai lygų atsakymą, šiuomi baigiame šiuos nevykusius ginčus.

REIKALAVIMAI

Reikalingas Lietuvos Atstovybėje Washingtone Sargas-Kurjeris prižiurėti Atstovybės butą ir daržą. Geistina vidutinio amžiaus vyras, nevedęs, o jeigu vedęs, tai be vaikų, suprantąs angliškai. Alga $80.00 mėnesiui ir kambarys. Atvažiavimo lėšos bus apmokėta. Vieta pastovi. Prašymus surašytus savo ranka siųskite:

LITHUANIAN LEGATION,
1925 F Street, N. W.,
WASHINGTON, D. C.

ANT PARDAVIMO

Iš priežasties išvažiavimo, turiu parduoti savo 104 akrų farmą. Parduosiu už pirkėjo siulomą kainą, jeigu pirkėjas sutiks nupirkti iki 1 d. gegužės. Pilnesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

L. SODERGREN,
R. 1, Box 43,
POMFRET CENTER, CONN.

Paieškojimai

Paieškau Stasio Urbonavičiaus, Miko Valatkevičiaus, p. Genio, E. ir V. Kuster. Paeina iš Telšių. Išvažiavo iš Lietuvos prieš karą ir apsigyveno Chicago, Ill. arba Brockton, Mass. Jie patys ar kas apie juos žino atsišaukite šiuo antrašu:

Mrs. K. KOCH,
133 Beach St.,
STAPLETON, S. I., N. Y.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:

1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Nuvyk skausmą šalin!
Raišas petys, meškliungiškas traukymas muskulų, išnarytas sąnarys— visuomet yra draugais didelio Skausmo. Tačiau patrynus truputį

PAIN-EXPELLERIU

ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirtini priešai. Nusipirkite jo bonką šiandien pas savo aptiekorių— kaina tik 35 ir 70c. Persitikrinkite, kad butų ant pakelio musų lakare vaisbaženklis. Neimkit pamėgzdžiojimų.

TRADE MARK

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

DYKAI LAIVAKORTĖ

Važiuot į ar iš Lietuvos.
Del platesnių informacijų, rašydami laišką įdėkite ženklelį del atsakymo.

EUROPEAN BUREAU,
8 Vine St., Montello, Mass.

Bell Phone Oregon 3995 M

Dr. IGNOTAS STANKUS

1210 S. BROAD ST.,
PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR CHIRURGAS.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M
Nuo 2 iki 4 P. M
Nuo 7 iki 8 P. M
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Į LIETUVĄ

Išpirkite laivakortes savo giminėms.

WHITE STAR LINE

N. Y., Cherbourgą, Southamptoną:
Majestic balan. 21, geguž. 12, birž. 2
(Didžiausis laivas pasaulyje)
Olympic baland. 28 geg. 19, birž. 9
Homeric geguž. 5, geguž. 26, birž. 16
Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE

N. Y., Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą:
*Mongolia ..... gegužio 3
*Manchuria ..... gegužio 24
*Naujos kajutos trečioj kliasoj.
Minnekahda (3-čia klesa) gegužio 10
Susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

N. Y., Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą:
Zeeland ..... balandžio 25
Lapland ..... gegužio 2
Belgenland ..... gegužio 16
St. Paul ..... birželio 6
Geras maistas. Uždarvti kambariai. Dideli pasisėdėjimo kambariai. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

PASSENGER DEPARTMENT.
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

$3.95 EKSTRA $3.95
TIKTAI TRUMPAM LAIKUI.
ČIA YRA KAIP TIK TAS.
KO IEŠKOJAI

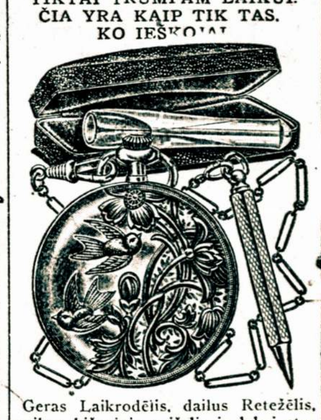

Geras Laikrodėlis, dailus Retežėlis, puikus kišeninis paišelis ir labai stylingas mundštukėlis. Visa šitai yra verta bent $10, bet tik per ši mėnesi visus tuos daiktus gali gauti už $3.95. Jokio riziko čia nėra. Už savo pinigus gauni dvigubą verte. Mes duodame pilnutėle garantiją, arba grąžiname pinigus atgal.

1. Labai geras kišeninis laikrodėlis kiekvienai dienai ir sekmadieniui. Eina labai gerai, geriausios medžiagos, laiko laiką kuogeriausiai. Tikro nikelio viršeliai, plonytis, dailiai papuoštas ir graviruotas, atrodo, kaip ir $10 vertės.
2. Labiausiai stylingas paauksuotas Valdemar retežėlis.
3. Dailus paauksuotas paišelis, tinkas prie retežėlio, niekas negali be jo apsieiti.
4. Labai geras mundštukas (cigarnyčia), padarytas iš gintarino ir atrodo kaip tikras gintarinis, ilgio 3", su dailia aksomu klota dėžute.

Atsimink, kad toks geras pasiulymas nėra ilgam laikui. Kad jo nepraleistum, tuojau užsisakyk ir atsiusk mums 25c. markėmis persiuntimo išlaidoms, gi $3.05 apmokėsi priimdamas daiktus.

UNION SALES COMPANY,
15 S. Desplaines St., Dept. 434,
CHICAGO, ILL.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.

TIESI KELIONĖ Į **LIETUVĄ**
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenkų juostų karidorą. Visa trečia kliasa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.
Lituania geguž. 2 Polonia geguž. 23
Iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphijos į Hamburgą $103.50—Piliavą $106.50 — Klaipėdą ir Libavą $107.
Iš Bostono per Fall River Line; iš Philadelphijos geležkeliu į New Yorką.
Delei laivakorčių kreipkitės prie savo agento

TUOJAUS ATSIŠAUKITE.

Mes turime keletą desėtkų likusių „Gydytojo" numerių už 1922 metus.

Sudėjus kruvon pasidaro nemaža **„Sveikatos Knyga"**.

Kas norėtų pasiųsti „Gydytojo" kompletą Lietuvon, tai pasiųsime papiginta kaina — už $1.10c. visą kompletą 1922 metų.

Kas prisiųs $2.50c., tai pasiųsime Lietuvon visą komplėtą 1922 metų ir siuntinėsime „Gydytoją" per visus 1923 metus.

Tuojaus atsišaukite:

„GYDYTOJAS",
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Švedijos Amerikos Linija

Į LIETUVĄ

Greitas pasažieriniis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Švediją. Pasažieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. STOCKHOLM
BALANDŽIO 26, GEGUŽĖS 29
S. S. KUNGSHOLM
GEGUŽIO 5, BIRŽELIO 19
S. S. DROTTNINGHOLM
GEGUŽIO 12, BIRŽELIO 9

Trečios kliasos kainos:
Į HAMBURGĄ $103.50
Į DANZIGĄ ir PILIAVĄ $106.50
Į LIEPOJŲ ir MEMEL $107.00

Su damokėjimu $5.00 karės taksų.
Trečios kliasos pasažieriai turi kambarius tiktai su 2—4 lovukėm.
Nereikia Švedijos pasporto vizos.
Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATĄ.

Nuo niežtančių išberimų vartojant

SEVERA'S ESKO

Antiseptiškas Mostis

Varlojamas nuo niežtų, išberimai ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias susisiekimas su visoms dalims LIETUVOS

Savaitiniai išplaukimai nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivu. Dideli valgymo kambariai, salonai ir pasivaikščiojimo dėniai skiriami 3 kliasai. Ant laivu „Mount Clay", „Hansa", „Bayern", „Mount Carroll" ir „Thuringia" yra speciališku kajutu.

Nauji trijų šriubu laivai „Resolute", „Reliance" ir „Albert Ballin" patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasažieriams.

United American Lines, 39 Broadway, New York arba autorizuotu agentu

Amerikos Lietuvių Visuomenei

(Atsiųsta).

Laikinasis Vilniaus Lietuvių **Komitetas**, kuris kaipo visų organizuotų Vilniaus lietuvių išrinktas organas, atstovauja Vilniaus lietuvių visuomenę ir rupinasi visais Vilniaus krašto lietuvių reikalais, siunčia Amerikos lietuviams pasveikinimą ir taria širdingą padėkos žodį už gausias aukas, kurios per įvairias lietuvių draugijas ir organizacijas, o kartais ir per atskirus asmenis patekdavo į Vilnių ir davė mums galimybę atlikti ne mažą tautinį, kulturinį ir labdarybės darbą. Musų pačių sudėtos ir surinktos aukos toli gražu nepatenkina visų reikalų, iš vietinės gi lenkų valdžios negauname nieko.

Reikalų gi yra labai daug. Karo viesulai užėjus Vilniuje liko labai daug vaikų našlaičių. Įsteigta yra dešimt didelių prieglaudų, kuriose gyvena daugiau tukstanties vaikų. Visi vyresnieji vaikai lanko mokyklas. Šelpimo reikalais daugiausiai rupinasi susitvėrusi dar didžiojo karo pradžioj draugija vardu „Centro Komitetas nukentėjusiems del karo šelpti". Gaunamos iš šalies aukos, kaip tai draugijai, taip ir įvairioms kitoms, pastaruoju laiku eina per Laikinąjį Vilniaus Lietuvių Komitetą.

Ypatingą domę kreipiama į švietimo darbą. Vilniaus ir Švenčionių „Ryto" draugijos beveik vien tik iš aukų laiko dvi dideli gimnaziji ir mokytojų seminariją, tas aukštesnes lietuvių mokyklas lanko keliolika šimtų jaunikaičių ir mergaičių, daugiausiai beturčių vaikai, kurie mokėti už mokslą neturi iš ko. Sodžiuose ir miesteliuose yra įsteigta jau 120 pradinių lietuvių mokyklų. Kaimiečiai labai noriai leidžia vaikus mokytis. Šviesa ir susipratimas platinasi.

Dirva, kaip matote plati, darbo labai daug. Ir gausių aukų neužtenka, kad tinkamai viską aprupinus. Užteks tik paminėjus, kad prieglaudų vaikams priseina maitintis labai blogai, beveik pusbadžiai, nekalbant jau apie blogą apsivilkimą ir kitą ką.

Vidurinėse mokyklose yra didelė stoka įvairių mokslo priemonių, įrankių ir knygų, kaikuriose gi pradinėse mokyklose padėtis yra net taip bloga, kad vaikams priseina mokytis neturint stalų ir suolų, rašto darbus atlieka atsigulę ant grindų...

Trukumų ir didelių kliučių yra žinoma labai daug, bet kaip matote broliai amerikiečiai Vilniaus krašto lietuviai gyvi. Neklausykite musų priešų skleidžiamųjų prasimanimų, kad čionai lietuvių visai nebėsa. Nėra tokios jėgos, kuri galėtų šiame amžinai lietuvių krašte mus panaikinti. Nors visokiais budais varžomos — nenustoja gyvuoti įvairios lietuvių draugijos. Nors nuolat baudžiami ir uždaromi — nenustoja eiti lietuvių laikraščiai. Nors buvo susodinti kalėjiman ir ištremta kelios dešimtys žymesnųjų lietuvių veikėjų, — darbas nesustojo, — vieton vienų veikėjų atsiranda kiti. Budami įvairių politinių pažiurų dirbame visi iš vien; mums nėra laiko ir galimybės skirstytis į partijas. Vienybėje turime galybę ir tikimes, kad materialiai broliams amerikiečiams mums padedant, laisvės ir kulturos spinduliai apšvies musų apsiniaukusę Rytų padangę.

Pirmininkas —
D-ras D. Alseika,
Vice-Pirmininkas—
kun. V. Zajančkauskas.

Nariai:
Kun. Pr. Bieliauskas,
D-ras J. Slapelis,
Kun. L. Jezukevičius,
Konst. Stašys,
P. Karazija,
Kun. K. Cibiras.
Sekretorius —
St. Kairiukštis.
Antrašas: Poland, Wilno, Dominikanska 12. m. 23.

(Sekretoriaus ar kito Komiteto nario vardas ir pavardė).

Tekstas, parašai ir antrašas pilnai atatinka originalui.

Pirm. — **D-ras D. Alseika.**
(Antspauda).
Vilnius, 1923 m.
kovo m. 14 dieną.

P. S. Meldžiame ir kitų Amerikos lietuvių laikraščių pakartoti šį atsišaukimą.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA.

Šiomis dienomis šį lietuvių kolonija North Side turėjo gražią pramogą. Lietuvos Šaulių atstovas gerb. A. Žemaitis rodė krutamuosius paveikslus: **Kaip buvo atvaduota Klaipėda.** Aiškinami lietuviškais parašais, ėjo paveikslai vieni paskui kitus ir galėjome savo akimis matyti: nepaprastą sukilėlių narsumą, kaip jie darė ataką ant prancuzų, kaip privertė iškelti baltą vėliavą, kaip vedė paimtus nelaisvėn prancuzus ir vokiečius, kaip laidojo savo žuvusius už Tėvynės laisvę draugus. Matėme šaulių narsius vadus, smarkius kalbėtojus, žadinančius minią, kurių tarpe buvo ir mums pažįstami Amerikos lietuviai, seniausį Klaipėdos krašto veikėją ir patriotą Martyną Jankų, Lietuvos atstovą Smetoną, buvusį Klaipėdos konsulą J. Žilių ir kitus. Matėme ir tą drąsuolį šaulį, kuris dasigavęs į patį prancuzų ir vokiečių lizdą ant salos, metė jiems dovanų keletą rankinių granatų, o pats nuleidęs tiltą, įleido į vidų savo draugus su stipriai „argumentuojančiais" kulkosvaidžiais. Pagalios praėjo pro mųs akis dalis juros kur įplaukia Nemunas, gražus Klaipėdos uostas, pati Klaipėda ir tuojaus po jos — musų Vilnius. Tas sujungimas Klaipėdos su Vilnium aiškiai parodė, kad po Klaipėdos visa kovotojų domė ir pajėgos yra kreipiamos į Vilnių.

Jeigu prie to pridursime, kad gerb. A. Žemaitis gražiai papasakojo Klaipėdos krašto istoriją, apie to krašto ypatybes, turtus ir gyventojus, o vietinis veikėjas J. G. Milius — apie Lietuvos šaulius ir Vilniaus reikšmę, tai turiu pasakyti, kad įspudis iš vakaro pasiliko neišdildomas ilgam laikui.

Pritardami Lietuvos šaulių narsumui ir pasišventimui publika sumetė jiems mažą dovaną — $116,37 armotai, kad Vilnių atvaduotų, už ką, neabejoju, šauliai bus dėkingi.

Įėjimas buvo nemokamas. Gerb. kun. M. Kasėnas tam vakarui pavedė dovanai aparatą paveikslams rodyti ir mokyklos svetainę, už ką reik tarti jam širdingai ačiu. Taip pat ačiu ir gerb. Šaulių Atstovui, kad tuos stebėtinus Lietuvos istorijoje dalykus mums parodė.

Vietinis.

PITTSTON, PA.

Atmosfera musų padangėj visiškai apsiniaukus ir maža vilties, kad bent kada išsiblaivis. Lietuviški dirvonai apžėlę ir nėra darbininkų, kurie tuos dirvonus išplėštų ir išdirbtų. Kaip kitur, taip ir Pittstone, lietuviai pasidalinę į tris grupes: tautininkai, katalikai ir komunistai.

Pastarame laike komunistai paleido savo „skymą" — užsigeidė surišti visas Pittstono ir apylinkės draugijas ir kuopas į vieną progresyvį sąryšį. Mieris šio sąryšio busiąs spaudinti lapelius, daryti išvažiavimus-pasilinksminimus, įrengti „darbininkiško" turinio knygynus. Žodžiu, varyti komunistišką propagandą. Ši komunistų meškerė labai padailinta, bet reikia abejoti ar jie ir ant gražios meškerės pagaus lietuviškų žuvų.

Per Velykas musų kunigėlis J. Kasakaitis iš sakyklos išgarbino, arba geriau tariant, iškeikė Lietuvos liaudininkus, socialistus ir visus pažangiuosius Lietuvos žmones už išgriovimą Lietuvoje krikščioniškos kunigų valdžios. Reikia pastebėti, kad šios apylinkės kunigai be išėmimo keikia pažangiuosius Lietuvos žmones ir varo plačią klerikališką agitaciją.

Šiomis dienomis musų apylinkėj po lietuviškas parapijas važinėja su agitacija tulas neraustburnis jezuitas „tėvas" Alfonsas. Šis agitatorius yra parkviestas čion specialiai purvint Lietuvos pažangiuosius žmones ir išgauti iš Amerikos lietuvių pinigų parėmimui Lietuvoje kunigų valdžios. Kunigėliams matomai pradėjo kinkos drebėti, kad Lietuvos valdžia neištruktų iš jų nagų. Lietuvos „bedieviai" matomai juokų nekrečia!

Senas Vargužis.

SCRANTON, PA.

Ir mes, Scrantono lietuviai, turėjom laimės susilaukti gerb. viešnių D. Sleževičienės ir Vencienės ir ašgirsti jų prakalbas. Prakalbos gerb. viešnioms surengė Moterų Lietuvos Dukterų Draugija 25 d. kovo. Tiesa, mes, amerikiečiai lietuviai, jau daug perleidom visokių kalbėtojų iš Lietuvos ir vis buvo vyrai, bet kalbėtojai, kaipo toki, nei vienas negali susilyginti su šitomis moterimis. Šitos viešnios, yra labai geros kalbėtojos ir apart to, kiek man teko jas pažinti iš jų darbų, tai tikrai atsakančios atstovės ir Lietuvių Moterų Globos Komitetas negalėjo geresnių atsiųsti. Tai gi amerikiečiai lietuviai turime dėti visas pastangas, kad šioms viešnioms visu kuo pagelbėjus, kad jų kelionė ir darbas nusisektų.

Tiesa, mųs lietuviški juodvarniai krankia prieš jas, bet jei mes visi suremsime pečiais, tai jų krankimas joms nepakenks. Juk ir pas mus, Scrantono Romos agentas, tą pačią dieną sakydamas pamokslą išvadino gerb. viešnes „karvėmis". Girdi, „Lietuvos bedieviai pirmiau siuntė visokius mulus į Ameriką rinkti pinigus nuo žmonių platinimui bedievybės Lietuvoje, o dabar atsiuntė karves" ir tt.

Bet tas jo plepalas jom nepakenkė. Žmonių į prakalbas susirinko pusėtinas burys ir sudėjo aukų arti $200. Reiškia jos surinko aukų daugiau negu bile vienas Scrantone.

Gaila tik, kad gerb. viešniom, maršruto rengimo komitetas, labai netaktiškai surengė maršrutą, bent musų apylinkėje. Vietoj parengti visoj musų apylinkėj, tarpe Scrantono ir Wilkes Barre, apie 10 ar 11 vietų, kurios tik po mylią-kitą atstume viena nuo kitos, tai parengė tik Scrantone, o į kitas vietas vėla turės grįžti gegužio mėnesy ir į nekurias vietas turės važiuoti per Scrantoną. Toks parengimas tai tik dykai mėtymas pinigų už gelžkelių bilietus ir laiko gaišinimas. Jeigu rengėjai patys nežino kaip butų parankiau kokiose kolonijose prakalbas parengti, tai galėjo pasiklausti ten gyvenančių žmonių, kurie žino, tai nereikėtų varginti nei viešnių, nei pinigų gelžkelių bilietams aikvoti. Taipgi norisi pastebėti; kad tas maršuto rengimo komitetas, yra visai nerangus, nes nei ant laiškų, nei ant telegramų neatsako net svarbiame reikale. Toki žmonės neturėtų apsiimti tokio darbo, kurio negali arba tingi atlikti.

Lietuvos našlaičių sušelpimui aukavo sekamai: Jurgis Radzvila $25; po $10: Jonas Stepanauskas, P. Pukys; R. A. Lisajus $6; po 5: Dr. N. M. Tacy (rusinas), A. Janušaitis, M. Kudirka, J. Balčietis, T. Šerplis, Al. Dilbaitis, V. Sereika, F. Živatas, Dr. J. Raklevičia, T. Raukštys; po $3: Ig. Kazevičia, A. Janušaitienė; po $2: P. Vilčinskas, K. Darginis, O. Javarauskienė, A. Kubilius, J. Raskevičia, D. Klinga; po $1: A. Runas, Z. Janušaitytė, V. Kerševičia, A. Galinskas, K. Zorskas, A. Čelkis, F. Lukosevičia, J. Matukevičia, X., A. Jočiunas, V. Meškiunas, A. Raslevičia, J. Orinas, Karpavičia, X., A. Matulaitis, M. Bališauskas, L. Savickas, J. Gustaitis, P. Teleiša, K. Teleišienė, V. Zolartas, J. Šimalevičia, J. Baršys, E. Jovarauskas, E. Zakorkienė, J. Kamarauskas, V. Labrauskas, J. Gudinavičia, A. Petruškevičia, S. Burneikis, A. Tabaras. Smulkių aukų 10 dol. Visos aukos perduota viešnioms.

F. Živatas.

SO. BOSTON, MASS.

Balandžio 7 d. vietos sandariečiai statė scenoj „Pirmi žingsniai." Veikalą sulošė daug geriau, negu bile kada pirmiaus kas nors jį statė scenon. Reikia pripažinti, kad vaidintojai: Juodgudis, Nauburienė, Jankauskas, Lekys, Kazlauskiutė, Palubickienė yra geri artistai ir todel šią dramą pilnai tinkamai sulošė — daug žmonių verkė, kuomet mato scenoj musų tėvų skurdą, kurį kentė vergaudami svetimiems. „Pirmi žingsniai" geras veikalas ir duoda daug pamokinimo žmonėms.

Koncerto dalį išpildė musų kolonijos garsųs dainininkai: Z. Neviackienė ir Jonas Bulskis. Abudu yra gerb. M. Petrausko mokiniai, kurie kasdien progresuoja ir žmonės juos myli. Pianu akomponavo Marė Puodeliutė.

Pas mus dabar eina tik „revoliucijos", kurias rengia „keleiviečiai". Bet faktiškai tos „revoliucijos" visuomet baigiasi tik nešvariais šmeižtais ant sandariečių. Dabar sandariečiai rengia prakalbas prieš „keleiviečius" ir kuomi tas pasibaigs, tai sunku numatyti. Rodosi, kam reikėtų pažangiems žmonėms taip piautis tarpe savęs ir tuomi stiprinti bendrus ablejų priešus. Laikas butų susiprasti ir „keleiviečiams" nutilti, nes jie sukurė tą ugnį, sudarydami su didžiausiais lietuvių priešais lenkais uniją.

„Gabija" rengia stotyti scenon operą „Velnias Išradėjas". Vaidinimas įvyks 20 d. gegužio, puikiame Broadway Teatre. Buvo pakviestas artistas P. Oleka Belzabubo rolėn, bet dabar atsisakė. Nežinia kodel taip pasielgė p. Oleka, nes pats du sykiu buvo atvažiavęs į Bostoną ir prašė, kad jam duotų pasirodyti, ką jis gali kaipo specialis artistas Belzabubo rolei. Stebėtini tie Lietuvos žmonės... Prašo rolės ir kuomet ją gauna, tai vėl nenori.

Pas mus žmonės labai miršta ir daug mažų draugijų jau visai prie bankruto stovi. Laikas butų lietuviams pagalvoti, ar negeriau butų priklausyti prie didelių organizacijų, kaip SLA., kuriam pavojaus nėra. Dabar eina Auksinio Konkurso vajus ir So. Bostono organizatorius J. Lekys prirašinėja prie SLA. 43 kuopos. Laikas butų visiems apsirupinti su apsauga sau ir savo šeimynai. SLA. 43 kuopa laiko susirinkimus kas antrą ketvergą kiekvieno mėnesio, Lietuvių name. **Berželis.**

CHICAGO, ILL.

Kovo 5 d. ištiko didelė nelaimė buvusį SLA. Prezidentą gerb. M. J. Damijonaitį, kuris belipdamas į tramvajų prie 67-tos ir Dorchester gatvių nuslydo nuo trepo, nes tramvajus staiga smarkiai trukterėjo, tad jisai puldamas į akmeninę gatvę nusilaužė dešinę koją.

Nuvežus į ligoninę kovo 14 d. padaryta operacija ir koja įdėta į cementą, Nors yra vilties, kad nelaimės ištiktas gerb. Damijonaitis pasveiks, tačiau kiek kaukynės, kiek skausmų ir pagaliau sugaišties ir iškaščių!

Taipgi tuo patim kartu jau ilgokas laikas serga ir ponia Damijonaitienė, kuri nelabai senai sugrįžo iš ligoninės. Todel negana, kad žmogui reikia kęsti skausmai, bet tuo patim kartu priseina rupintis ir apie sergančią žmoną, kurios beveik nėra kam prižiurėti. Mat, kuomet žmogus sveikas ir viskas gerai sekasi, tuomet ir draugų turi ir visiems reikalingas esi, bet kuo met ištinka nelaimė ir reikalinga draugų pagalba, tuomet draugų nebelieka... Toks pat likimas ištiko ir gerb. Damijonaičių šeimyną, kuri tiek daug dirbo ir rupinosi visuomenės reikalais. Su gerb. M. J. Damijonaičiu galima susirašinėti šiuo antrašu: Cook County Hospital, Ward 34, Bed 84, Chicago, Ill.

Draugas.

ZEIGLER, ILL.

Kovo 31 d. A. D. P. 14 kp. statė scenoje dramą „Paskutinė Banga". Vaidinimas nusisekė vidutiniškai ir kuopai liko pelno viršiaus 50 dol.

Laike vaidinimo publika užsilaikė ramiai, išskiriant vieną apsvaigusį trukšmadarį vyrą ir tris moterėles, kurios save dargi vadina „progresistėms". Triukšmadariai priėjo net prie to, kad tą vyrelį prisėjo išvesti iš svetainės net su policijos pagalba. Tuomet ir moterelės aprimo, matomai pabijojo, kad ir jų toks pat likimas neištiktų.

Vietos lietuviai rengiasi statyti nuosavą svetainę, nes dabartinė svetainė yra labai nepa ranki. Čionai lietuvių yra apie 500. Čionai yra tiktai dvi anglių kasyklos, kurios dirba tik pusę laiko, vienok darbas gauti nesunku. **Neutrališkas.**

RHINELANDER, WIS.

Žinodamas, kad Amerikos lietuviai, o ypač SLA. nariai labai žingeidauja ukių gyvenimu, nes daug laiškų gaunu nuo S. L. A. narių su įvairiais klausimais: kaip parankiaus su mažais pinigais įsigyti ukį. Nenorėdamas daug vietos naudoti organe, tai nors trumpai pranešiu apie tą apylinkę, kurioj jau daug yra apsigyvenusių lietuvių, nes čia jau ir SLA. 310 kuopa gyvuoja, Rhinelander, Wis. O prie jos priklauso nariai gyvenantieji: McNaughton, Woodboro ir Gagen, nes į Rhinelanderį yra parankiaus visiems susirinkti ir reikalus atlikti.

Nors šis Wisconsin valstijos apskritys stovi daugiaus į šiaurius, bet klimatas nedaug ką skirias nuo Chicagos ir Milwaukės, nes ir čia viską ukininkai augina kaip ir ten. Čia auga gerai kornai, bulvės, rugiai, dobilai ir kiti javai. Žodžiu sakant, ką sėsi tą ir piausi. Bulvių čia daugiausiai yra sodinama, nes iš mažo sklypo žemės duoda daugiau naudos, negu kiti javai. Prie to daugiausiai yra laikoma melžiamų karvių, nes smetonos yra didelis reikalavimas, o antra ir tuojaus ukininkas gauna naujų pinigų, o tas ukininkams yra labai reikalinga, nes visi lietuviai šioje apylenkėje yra pradėję su mažu kapitalu. Bet šiandien jau visi pusėtinai stovi, nes daugumas jau suspėjo įsitaisyti automobilius ir traktorius.

Wisconsino valstijoje daugiausiai yra auginama gyvuliai, taip-gi ir didelis gaminimas sviesto, surių ir kiaušinių, nes pereitą metą padaryta surių 299.000.000 svarų, o sviesto 139.000.000 svarų, tai faktas, kad ukininkai turi gražaus pelno. O kiek kiaušinių vištos sudėjo, tai sunku ir apskaitliuoti.

Galima nedirbtos žemės čia pirkti nuo $15 iki $30 už akrą, sulig žemės gerumo ir tolumo nuo miestelių. Delto ir patarčiau SLA. nariams mesti surukusias dirbtuves ir pavojingąsias kasyklas, o atvykti pas mus ant tyro oro, kur bus pačiam ir šeimynai sveikesnis gyvenimas. Kuriems kapitalas leidžia pirkti ukį, tai aš nuo savęs patarčiau pirkti jau įtaisytą ukį, kuriame randasi gyvulių ir stubos, nes ant tokios vietos iš pirmos dienos jau maistą turi. Su mažais pinigais yra parankiausiai pirkti nedidelius ukius, nuo 40 iki 80 akrų, nes tokį ukį gali ir vienas apdirbti ir nereikia daug skolos pasidaryti. Pas mus tokios vietos yra nebrangios, galima gauti su stuboms ir gyvuliais nuo $1,700 iki $5,000, žiurint sulig vietos ir įtaisymo. Daug žemės mažai tereiškia, jei jos gerai neapžiurėsi, nes prie daug žemės reikia ir didelio kapitalo; mašinos brangios, o darbininkai dar brangiaus kainuoja, todel tokiems, kurie daug nori ir mažai išgalių turi, tankiai priseina bankams ir agentams pavesti nudėvėta žemė. Perkant ukį yra parankiausiai pirkti nuo paties savininko, nes bus daug pigiau ir geriau ir nejvyks jokių suktybių.

Turiu dar žodį tarti, kad apie Rhinelanderį jau vis daugiaus pradėjo gyventojai daugytis, nes keliai yra gerai taisomi ir mokyklos vis tankiaus statomos taip, kad su kudikiais vargo nebutų žiemos laiku. Todel jei kas manytų pirkti žemės sklypelį, tai patarčiau pirma atlankyti šią lietuvių koloniją ir apžiurėti kaip vietos ukininkai gyvena, tuo budu įgysite daugiaus žinių apie ukius; ko nuo pardavėjų-agentų negalite gauti nė už pinigus, tai čia galėsite dykai savo akims pamatyti.

SLA. 310 kuopos sekretoriaus antrašas toks: S. A. Dementis, Route 3, Rhinelander, Wis., Del atsakymo įdėkite pašto ženklelį. **Senas SLA. narys.**

Kudikio Drapanos.

Kudikio drapanos turi buti padarytos atsižvelgiant į šilumą ir patogumą. Reikalinga dažnas mainymas, ypatingai palų, idant kudikis butų šviežias ir švarus. Kudikis patogiai aprėdytas, kad jo drapanos yra šiltos, bet ne peršiltos. Jei kudikiui peršilta, jis prakaituoja; o jei ne — jo kojoms ir rankoms bus šalta, arba pamėlynuos apie burną. Taigi, aprėdant kudikį, vartokite savo paprastą sveiką protą, visados laikydama mintyse tikslus, kuriuos reikia siekti; butent, apsaugojimas nuo oro, ir palaikymas vienodos temperatūros.

Drapanos taipgi turi buti liuosos, kad augantis kudikis turėtų užtektinai vietos vystytis ir kvėpuoti.

Pala yra įkyriausia dalis kudikio drapanų. Jas turi pagaminti iš minkštos, lengvos sugeriančios materijos, ir reikia turėti jų daug, taip, kad galima butų greitai permainyti, jei jos susipurvina ar sušlampa. Jas reikia perplauti karštame vandeny su tokiu muilu, kuriame nėra nieko erzinančio odą, paskui išgręžti gerai, išdžiovinti ir pravėdinti pirm vartojimo. Palų ir kitų drapanų niekados nereikia džiovinti kudikio kambary, kadangi, nekalbant jau apie pagamintą drėgnumą, dar pakyla nesveikas ir priklus kvapsnis.

Kudikio Aprėdymas.

Aprėdant kudikį reikia paguldyti ant motinos kelių ir drapanos vilkti augštyn per kojas ant kuno, o ne pro galvą. Naktį reikia visas kudikio drapanas permainyti. Naktiniai marškiniai turi buti ilgesni už dieninius, laisvi ir liuosi, kad kudikis galėtų judinti savo sąnarius. Žiemos metu jie turi buti iš minkšto, lengvo flanelio, arba panašios materijos, apačioje suraukiami su siulu. Vasarą geriausia materija yra minkštas muzlinas ir naktiniai gali buti palikti atviri apačioje.

Tukstančiai ir tukstančiai kudikių reikalauja yaptingos domės metuose tarp keturių ir šešiolikos. Jiems reikia maisto, kuris ypatingai drutinantis. Jiems reikia maisto, kuris padarys juos stipriais, vikriais ir pagalbės kovoti su ligomis. Tėvams šitokių vaikų, stiprai rekomenduojasi Borden's Eagle Pienas. Padarytas iš moksliškai sumaišyto puikiausio pieno ir geriausio cukraus, jis nedapenėtą kudikį greitai suriebina ir išaugina bei padaro jį sveiku ir stipriu. Tėvams yra didelis sutaupymas prižiurėti, kad jų kudikiai tinkamai subudavoti butų, nes tada jie geriau kovos su ligomis ir yra pigiau palaikyti kudikį sveiku, negu išgydyti jį. Šitiems vaikams rekomenduojame duoti po du šaukštu Eagle Pieno, atmiežto trimis ketvirtadaliais šalto atvirinto vandens. Gali šitą formulą jiems duoti arba paryčiais arba po pietų. Senesni vaikai kai kada labiau jį myli su ginger ale, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu ir skanskoniu.

TUKSTANČIAI motinų liūdijo naudą Borden's Eagle Pieno kaipo maisto kūdikiams. Gydytojai išrašo ir rekomenduoja Eagle Pieną delto, kad jis saugus, švarus ir stiprinantis maistas kūdikių penėjime.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiūsime penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York

ŽMONIŲ SVEIKATA

VASARINIS VAIKŲ VIDURIAVIMAS.

Rašo *Dr. S. Biežis.*

Vasaros karščiai yra pavojingiausias laikas kudikiams. Tuo metu daugiausia jų miršta nuo užkrėstų, užnuodintų vidurių, ko žymiausias ženklas esti žyvatas, viduriavimas arba paprastai vadinamas — vasarinės. Ši liga gerai žinoma tėvams. Į ją žiuri kaipo menką nesveikumą ir delto mažai domės teatkreipia.

Vasarinė kudikiams, dar neturintiems metų, yra labai pavojinga liga, nes nuo jos didelis nuošimtis miršta. Susirgus kudikiui, reikia protingai gydytis iš pirmos dienos, kadangi bergždžias laukimas dažnai užsibaigia mirčia. Gi protingiausia ir geriausia esti apsaugoti nuo susirgimo. O kad tas tinkamai atlikti, reikia žinoti priežastis.

Pirma priežastis — nesveiki viduriai. Šitą nesveikumą dažniausia suteikia kudikiams pačios motinos per savo nežinystę, maitindamos juos netikusiu valgiu arba perdaug jo duodant. Kudikiui valgis turi buti pritaikintas ir duodamas su miera. Kuomet pertirštas, persunkus, perdaug arba pertankiai kudikis valgydinamas, tai vėliaus ar anksčiaus jo viduriukus sugadinsi, kas ilgainiui gali išsivystyti į pavojingą ligą.

Antra priežastis — suterštas, užkrėstas bakterijomis valgis. Šitas yra kasdieninis atsitikimas vasaros laiku. Ant neuždengto maisto musės lengvai nutupusios užkrečia jį arba iš oro su dulkėmis visoki perai randa gerą dirvą veistis. Tokis maistas kudikiui labai pavojingas. Neišvirinta pienui bonka arba nešvarus spenelis, — tai šaltiniai ligoms.

Trečia priežastis — netikęs maitinimo budas. Tankus pervalgydinimas visados baigiasi vidurių suirimu. Taipgi davimas valgyti ant sykio perdaug tą patį reiškia. Šitokiuose atsitikimuose skilviui ir žarnoms perdidelė našta uždedama, kuri galų gale sugadina apa ratą. Visada yra sveikiau nedavalgydinti, negu perval gydinti. Pertirštas valgis arba netinkamai balansuotas, t. y. vienos rušies maisto perdaug, o kitos permažai vidurius sugadina labai greitai. Reikalinga valgis pritaikinti sulyg kudikio amžiaus bei jo ypatybių. Motinos pienas yra idealis maistas.

Ketvirta priežastis — tėvų nepaisymas link normalumo kudikių vidurių. Dažnai pasitaiko, kad kudikio viduriai neveikia kaip reikia, vienok didelės ligos nėra. Pastaruose atsitikimuose, jei menkas pairimas veikiai nepataisomas, neišveng tinai veda prie sunkios vidurių ligos, kurią nevisados galima išgydyti.

Žinant svarbiausias viduriavimo (vasarinės) priežas tis, tėvai turėtų apsaugoti savo mažučius nuo šios ligos, užėjus karščiams. Pereitą metą Chicagoj mirė devyni nuošimčiai, t. y. devyni iš kiekvieno šimto kudikių, einančių pirmus metus. Tai neatleistinai augštas mirtingumas. Didžiausias kaltininkas — nepritaikintas maistas, kuris sugadina vidurius ir baigiasi vasarine.

Žemiau paduodu keliolika taisyklių, kaip užlaikyti kudikius vasaros karščiuose. Nuosekliai jų prisilaikant nevienas kudikis bus išgelbėtas nuo pavojingo viduriavimo ir mirties:

1. Niekados nepervalgydink kudikio, nes sutrukdo normalį virškinimą.

2. Nevalgydink pertankiai. Kas trys ar keturios valandos pilnai užtenka. Davimas valgyti, kuomet verkia yra labai peiktinas paprotys. Jei kudikis tankiai verkia, bandyk surasti priežastį ir ją prašalink. Sveikas kudikis retai teverkia.

3. Visados reguliuok vidurių veikimą.

4. Neaprengk peršiltai vasaros laiku. Plonų drabužėlių užtenka. Nevaržyk kuno visokiais nereikalingais apraišalais. Juo liuosiau ir ploniau aprengtas, tuo jam geriau.

5. Maudyk tankiai: po du, tris sykius į dieną. Po kiekvienu numaudymu kudikis jaučiasi geriau ir esti ramesnis.

6. Niekada nenujunkyk kudikio, t. y. neatitrauk nuo motinos vasaros karščiuose. Junkimas yra kritiškiausias laikas kudikiui. Staigus atitraukimas nuo motinos labai pavojingas. Visada tai daryk palengva: Iš pradžios duok tinkamai prirengtą pieną iš bonkos tik sykį į dieną; už savaitės du sykiu ir tt., tuomi laipsniškai atitraukiant nuo krūties.

7. Duok užtektinai atvirinto vandens gerti. Jokių prieskonių į jį nedėk.

8. Valgydink tik šviežiu, tinkamai atmieštu pienu. Pasenusio ar aprugusio pieno niekados neduok.

9. Laikyk maistą uždarytą, kad musės neprieitų ir dulkės neįsigautų.

10. Po kiekvienu valgiu bonką ir spenelį išplauk karštu vandeniu arba dar geriau, pirmąjį išvirink.

11. Neduok kudikiui spenelio čiulpti, kuris dažnai esti nešvarus. Spenelio čiulpimas yra peiktinas paprotys.

12. Laikyk kudikį lauke, ant porčių ar šiaip jau pavėsyje, kuoilgiausia. Tyras oras — musų geras draugas. Naktį irgi nepamiršk langą atidaryti.

13. Kudikiui miegant, visados uždengk lopšį muslinu arba šiaip jau retu audiniu, kad musės neprieitų. Musė yra labai pavojingas priešas.

14. Prie pirmo ženklo viduriavimo duok kudikiui šaukštuką ar du, sulyg amžiaus, ricinos, kad išvalyti vidurius. Neduok nieko valgyti nuo 12 iki 24 valandų. Vandens arba miežių miltų vandens galima duoti.

15. Vasarinė, viduriavimas, yra kudikiams pavojinga liga. Gydymo atidėliojimas pavojingas. Juo greičiau pagalba suteikiama, tuo geresnės pasekmės.

PUSLĖS ANT SMEGENŲ.

Rašo *Dr. C. K. Cherrys.*

Puslės, spuogai arba sutinimai ant smegenų veik visuomet paeina nuo užsikrėtusių dantų. Kada danties gedimas daeina iki šaknų, dantagyvis numiršta, tada šaknų galunės apsikrečia bakterijomis. Pastarosios pradeda naikinti kaulą, sut verdamos pulių. Puliai yra stiprus nuodai principaliai susideda iš bakterijų, jų tok sinų (nuodingų produktų) ir mirusių ląstelių. Jie ėda si tolyn į kaulą kolei neprasigraužia per žandą lig smegenų. Smegenys toje vietoje tada supunta, — atsiranda spuogas, puslė.

Kuomet puliai ėdasi išlėto, chroniniu budu, jokio skausmo nėra. Žmogus nežino, kad kas prasto butų su jo dantimis. Spuogas pats savaimi pratruksta, arba valgant maistas, pakliuvęs tarp smegenų ir skrausto, praspaudžia jį. Kartais asmuo patėmijęs tokį spuogą išspaudžia — puliai arba rudas skystis su krauju išbėga ir sutinimas pranyksta.

Su laiku, tačiau, vėl atsiranda ir vėl nuodingi puliai išsilieja arba yra išspaudžiami burnon. Taip tęsia si begaliniai ir net lieka užmirštu dalyku.

Daugelis žmonių, suaugusių ir mažų, per metų eilę nešioja savo burnoje puliais išakijusias smegenis. O tas labai pavojinga sveikatai. Su kiekvienu valgiu juk asmuo nuryja milionus pavojingų bakterijų. Kramtant bile maistą pasidaro spaudi mas, trinimasi ant smegenų; tas, taip sakant, melžte išmelžia visus pulius iš smegenų, ir sumaišo su maistu, kuris yra nuryjamas. Tėvai nori, kad jų vaikai butų sveiki, kad daugiau valgytų, gerai atrodytų. Ką-gi jie valgys, nes neskanu, kada burna pilna visokių nešvarumų. Jie turi badauti, džiuti, silpnėti. Jei kas, daleiskime, vietoj sviesto apteptų duoną puliais iš kokios nors žaizdos ir duotų vaikui užkąsti, ką jųs sakytumėt? „Beprotis — nori nunuodyti savo vaiką!" — sušuktumėt. Bet tas pats darosi burnoje, kur smegenys spuoguotos, patinę, apsipuliavę.

Suaugusiems nemažiau kenkia kaip vaikams. Jie kartais privalgo tiek tų pulių, kad nebenori nė medaus. Praranda apetitą — praranda sveikatą; įgauna ligą — artinas prie karsto (grabo). Reumatas, vidurių užkietėjimas, galvos skaudėjimas, širdies ligos ir eibės kitų suirimų dažnai atsiranda iš tų mažų puslelių ant smegenų paviršiaus.

Dantys gimdą spuogus turėtų buti kuogreičiausia gydomi arba suvis pašalinami. Geriaus nustoti vieno, kito danties, negu visos svei katos. Nežiurint kaip jaunas vaikas butų, trijų, keturių metų, jei jo smegenys yra patinę, puslėtos, reikia ieškoti pagalbos. Nepaisant kaip senas, ilgai ar neilgai manąs gyventi asmuo, visvien turėtų gelbėtis nuo tų dalykų, kurie žudo jo gyvastį.

(Iš „Gydytojas")

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counseler-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

KALENDORIUS

Amerikiečiai lietuviai jau nuo seniai laukia gero tinkamo Kalendoriaus. Mes matydami tą reikalą šiais metais kaip tik ir išleidome tokį Kalendorių, kuris yra naudingas kiekvienam lietuviui nežiurint kokių pažiurų jis butų. Musų šių metų 140 puslapių Kalendoriuj telpa keli tukstančiai visokių informacijų ir Istorinių įvykių. Daugybė paveikslų, eilių, Lietuvos atgimimo Istorija ir Lietuvos Konstitucija. Tad įsigyk tą Kalendorių. Kurie užsirašys „Sandarą" ant metų prisiųsdamas $2.50 arba užrašys „Sandarą" savo giminei Lietuvon, tam duosime Kalendorių dovanų. Pasiskubinkite su užsakymais. Kalendoriaus kaina tik 25c.

SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina $1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkeliauti, 288 pusl., kaina $1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina $1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ $3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centrui šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina ——— $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai .. 20c.
Kelionė į šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. ..... 20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose ..... 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 ..... 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200. Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Triukšminga Draugijų Konferencija.

Balandžio 15 d., Lietuvių Ukėsų Kliube, Brooklyne įvyko antra Didžiojo New Yorko Lietuvių Draugijų Konferencija, kurią sušaukė pirmojoj draugijų konferencijoj sudarytas „Lietuvos Kraštų Vaduotės Komitetas." Šioje konferencijoje dalyvavo 53 atstovai, atstovaudami 20 draugijų ir kuopų ir tris vietos laikraščius: „Vienybę", „Garsą" ir „Tėvynę".

Išrinkus konferencijos prezidiumą: L. Šimutis — pirm. ir J. O. Širvydas — sekr., pirmiausiai išklausyta Komiteto narių raportai ir toliaus eita prie tarimų. Iš svarbesnių nutarimų galima pažymėti sekami:

1. Nutarta, kad pati konferencija pasiųstų atatinkamą protesto rezoliuciją Ambasadorių Tarybai, Tautų Sąjungai ir Amerikos valdžiai prieš nustatymą Lenkijos sienų su Lietuva, kuriomis išplėšiama Lietuvai sostinė Vilnius ir beveik vienas trečdalis Lietuvos teritorijos ir taipgi ginti visas vietos ir visos Amerikos lietuvių draugijas tokias protesto rezoliucijas siųsti į aukščiau paminėtas vietas.

2. Priimta rezoliucija, kuria nutariama prisidėti prie Lietuvos žmonių protesto prieš plėšikišką Ambasadorių Tarybos nutarimą Vilniaus klausimu ir kurioje pasižadama visokia parama Lietuvos žmonėms kovoje už Vilniaus ir visų pavergtų Lietuvos kraštų atvadavimą.

3. Priimta protesto rezoliucija prieš Ambasadorių Tarybos nutarimą duoti lenkams speciales teises Klaipėdoje.

4. Svarstoma kur pasiųsti aukos, kurių liko apie 50 dol. nuo buvusio masinio susirinkimo. Mat pirmoje konferencijoje sudarant bendrą tarpsrovinį komitetą buvo nutarta, kad aukos bus pasiunčiamos tik toms įstaigoms, kurioms visi komiteto nariai pritars. Kadangi šias aukas komiteto didžiuma užsispyrė butinai be jokių kompromisų pasiųsti Lietuvos Šaulių Sąjungai, o socialdemokratų atstovai ant to nesutiko, tad nutarta atiduoti draugijų konferencijai šį klausimą galutinai išspręsti. Taigi ir konferencijoje pakėlus šį klausimą pasikartojo ta pati istorija. Ir čionai tautininkų ir klerikalų komiteto atstovai įrodinėjo, kad šios aukos galima siųsti tik šauliams, nes esą tame masiniam susirinkime kalbėjęs Šaulių atstovas p. Žemaitis tuo supratimu, kad aukos bus pasiųstos šauliams ir aukotojai tik tam tikslui nukojo. Iš kitos pusės sosialdemokratų atstovai pasipriešino, motivuodami, kad jie negalinti Šaulių remti, nes jie yra pasižymėję streikų laužimu ir šiandien jau nustoję eiti savo tiesiogines pareigas vien Lietuvos gynimu besirupindami ir aiškiai pradeda tarnauti valdančiajai klerikalų partijai — prisidėję net prie Seimo išvaikymo. Pagaliau Lietuvos užgrobtus kraštus galima vaduoti ne vien ginkluotajėga, o ir pačios Lietuvos kulturinimu ir jos ekonominio gyvenimo gerinimu, todel jie siulę, kad aukos butų pasiųstos Lietuvos Mokytojų Profesinei Sąjungai. Po ilgų ir karštų ginčų didžiuma balsų nutarta aukas pasiųsti Lietuvos Šaulių Sąjungai.

Tuomet p. V. Poška socialdemokratų vardu pareiškia, kad socialdemokratai išeina iš konferencijos ir ištraukia savo atstovus iš bendro tarpsrovinio „Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto", nes šituo nutarimu sulaužyta pirmosios konferencijos nutarimas, kad aukos bus siunčiamos Lietuvon tik bendru visų srovių sutarimu.

Nors tai yra liudnas apsireiškimas, kad tokiam svarbiam tikslui, kaip Lietuvos kraštų vadavimo reikalams, sukurtas komitetas pradėta ardyti dar beveik rimtai darbo nepradėjus, tačiau vienų socialdemokratų užtai nukaltinti negalima. Šituo atžvilgiu daugiau kalti tie, kurie „steam roller'o" politika viską varo sulig savo užsibriežto tikslo. Juk buvo galima surasti visiems priimtina įstaiga, pav. Lietuvos Gynimo Komitetą, arba Vyriausį Vilniaus Lietuvių Komitetą ir tuos kelis dolerius aukų pasiųsti ten, kur visiems butų priimtina. Bet to nepadaryta. Svarstant šį svarbų klausimą, nuo kurio prigulėjo tolimesnis bendras darbas buvo eita net taip toli, kad užkirsta kelias gauti balsą tiems žmonėms, kurie sulig pirmininko nusimanymo, galėjo pasipriešinti „steam roller'o" politikai ir pasiulyti kompromisą, kad apsaugojus komitetą nuo iširimo. Kai tik susiregistravo visi dešiniojo sparno kalbėtojai, tuojaus įnešta, jokiam rimtam susirinkime nepraktikuojamas, kalbėtojų surašo uždarymas ir be jokio balsavimo surašas uždaryta. Ir tuo budu viskas atlikta, kaip norėta.

Ant galo tenka pastebėti, kad ši konferencija parodė dešiniojo sparno tikrąjį veidą. Kai tik kas prisimena nors vienu žodeliu Lietuvos valdžios netikusę politiką, tai ir pirmininkas ir visi dešiniojo sparno atstovai pradeda šaukti: „niekina katalikus, įneša partijų reikalus" ir tt. ir tt. Ypač dvi moterelės, kurios esančios žymios klerikalų „veikėjos", taip nemandagiai ir nekulturiškai šioje konferencijoje elgėsi, kad net sunku jų nekulturingumą ir aprašyti. Išrodė, lyg kad jos butų pasamdytos kelti triukšmą, kuomet kiekvienas ne klerikalinio sparno kalbėtojas kalba. Mat šioje konferencijoje klerikalai buvo didžiumoje, todel jie ir šeimininkavo sulig savo kurpalio. Kuomet musų klerikalai šitokios taktikos laikosi, tai bendro darbo galimybes trumpa ateitis parodys.

Dalyvis.

Lietuviai Tarptautinėj Parodoj.

Pereitą savaitę, Grand Central Palace, New Yorke, tęsėsi Tarptautinė Keliaujanti paroda, kurią buvo surengęs „Travel Club of America". Šioje parodoje buvo surengtas, nekurių lietuvių ir p. A. Žemaičio pasidarbavimu, ir lietuvių skyrius, kuris nors ir buvo nelabai turtingas, tačiau darė neblogo įspudžio. Ypač jį puošė gintarai ir simboliškas užrašas: „Lietuva gintarų šalis". Vieną vakarą buvo ir lietuvių programas, rodosi, dainos ir šokiai.

„Aušros" 40 Metų Sukaktuvių Paminėjimas.

Kai jau žinome, jog Brooklyno ir New Yorko lietuviai rengia „Aušros" 40 metų sukaktuvių paminėjimą, kuris įvyks sekmadieny, bal. 22 d., Trommer's Garden, kertė Bushwick Ave. ir Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y., prasidės 6 val. vakare, todel rengėjų norų yra, kad šiame svarbiame paminėjime dalyvautų kuodaugiausiai musų šviesuomenės. Vakarėlio programas susidės iš: vakarienės, dainų, šokių ir kalbų. Įžanga 3 dol. ypatai. Vietas užsisakyti galima pas komiteto iždininką: M. W. Bush, 204 Eighth Ave., New York City.

„Cukrinis Kareivis" Scenoje.

Neužmirškite balandžio 28 dieną, nes tą dieną, 8 val. vakare, McCaddin salėje, pagarsėjusi tarp Brooklyno ir apylinkės lietuvių Operetės Draugija stato scenon operetę „Cukrinis Kareivis". Kaip visi kiti per pastaruosius penkis metus Operetės Draugijos statomi scenon veikalai buvo gerai suvaidinti ir susirinkusi publika visuomet buvo užganėdinta, tai nėra abejonės, kad ir šiame vakare susirinkusi publika bus pilnai užganėdinta, nes kiek teko girdėti iš Operetės Draugijos narių, tai jie jau senai šį veikalą mokinasi ir iš anksto užtikrina gerą šio veikalo suvaidinimą, nes šioji dailės draugija lengvai tą gali padaryti; joje susispietę geriausios musų dailės spėkos, kaip tai: jau senai visiems Brooklyno ir apylinkės lietuviams gerai žinomos dainininkės-artistės ponia M. Strumskienė, p-lė H. Aušriutė; dainininkas p. K. Kriaučiunas ir visa eilė kitų. Šios operetės nariai, netik kad linksmina savo išlavintais balsais brooklyniečius, bet jie važinėja ir po kitus miestus, kaip tai Worcester, Mass., Boston, Mass., Woodhaven, N. Y. ir kt. Iš visų tų vietų, kur tik jie atsilankė ateinančios žinios praneša, kad tų kolonijų susirinkę lietuviai į jiems parengtus vakarus, pilnai likosi užganėdinti.

Akyvaizdoje aukščiau paminėtų faktų, yra butina pareiga ir musų brooklyniečių paremti šią vienintėlę dailės draugiją, kad pridavus jai energijos ir ant toliau darbuotis toj garbingoj dirvoj. Atėjus viršminėtam vakarui, visi kai vienas eikime į vakarą ir parodykime, kad mes jau esame susipratę žmonės ir mokame pagerbti savo dailės darbuotojus bei paremti juos medžiaginiai.

V—kas.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Geriausi CIGARETAI

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešu visiems draugams ir pažįstamiems, kad su pirma diena balandžio persikeliam su visa kriaučysta į naują vietą, (į locnus namus) 165 N. Main St., Pittston, Pa. Naujoj vietoj bandysime dar geriau pasiuti siutus ir kitokius vyriškus drabužius ne kaip praeityje. Taipgi užkviečiu visus savo buvusius ir naujus kostumierius atsilankyti, o užtikrinu, kad visus užganėdinsiu.

J. S. VAŠKEVIČIUS,
165 N. Main St., Pittston, Pa.

CUNARD

LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų.

AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA

Apleidžia New Yorką kas Utarninką. Greitas persėdimas Southamptone Lietuviai ypatiškai lydėti.

I PILIAVĄ (2ra kl. $150.00) (3čia kl. 106.50)
Karės taksai atskirai.

Keliauninkai iš Lietuvos sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė. Greičiausi laivai pasaulyje. Informacijas apie kainas ir reikalingus dokumentus del iškalno apmokamų keliaunikų galite gauti nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jusų mieste arba apielinkėj.

Cunard Line,
25 Broadway,
New York.

LAIVAKORTĖS į Lietuvą ir iš Lietuvos.
PINIGAI į Lietuvą ir visur
APDRAUDŽIU (Inširinu) visokius daiktus
PASPORTAI ir kitoki dokumentai.
Dykai duodu patarimus. Adresuokite:
A. S. TREČIOKAS,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4867.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

tą pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais — pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandie už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

DOVANAI! Tam, kuris mano važiuoti į Lietuvą atsiųsim visai uždyką ką tik apturėtas nuo laivinių kompanijų įvairias spalvuotai paveikslutas puikias knygutes, cirkuliorius ir labai svarbius naujus pamokinimus. Tuojaus naudokitės iš šios nebutos progos ir rašykite mums reikalaudami tas dovanas, o džiaugsitės aplaikę.
INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU, Inc. (Lith. Dep.)
136 EAST 42-nd STREET, NEW YORK, N. Y.
Pinigų siuntimas. — Laivakortės. — Partraukimas giminių.

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinet Amerikos Lietuvį, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

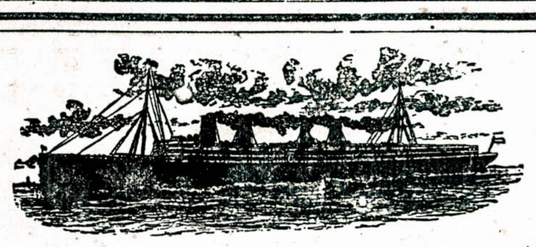

VIENYBĖS AGENTURA.
Keliauk Lietuvon ir iš Lietuvos per Vienybės Agenturą.

Vienybė parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir parupina keleiviams reikalingus popierus sugrįžimui Amerikon.
Vienybė prigelbės jums atsiimti savo gimines iš tėvynės ir suteiks reikalingą patarnavimą kelionės reikaluose.
Vienybės Agentura siunčia pinigus į visas svieto dalis; pardu da čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje.
Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės, kurioje rasite aprašyta kelionės reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiimti gimines iš Lietuvos.
Kelionės knygelė Visiem dovanai. Adresuokite:
„VIENYBĖ",
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Nuga-Tone

Pasekme po 20 dienu arba grąžiname jums pinigus.

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; turedamas neaišką mintę ir nusilpnėtą kuną; pasibodis imant vaistus del padidinima veiklumo ir vaistus svaiginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikrik kaip greitu laiku jausesi visai naujų žmogu! Devynes iš dešimtes visu žmogaus ligų, tokiu kaip blogas apetitas, negruomulavimas viduriu, gazai ir išputimai, užketėjimas skilves, tulžinis, anemia, kankinimai reumatizmo, skausmai galvos, neuralgia, stokas energijos, nusilpnejimas nervu ir negalėjimas mieguoti, paeina nuo stoka nervu pajiegos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinios cirkulacijos kraujo.

Kožna dalis kuno ir kožna jo veikme remiase ant nervu pajiegos, kurios didžiausei užlaika geram stoviuje pilvą, jaknas, inkštus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnetu nervu ir abelno sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu branginu, sveikatą duadančiu sudėtiniu vaistu, rekomenduotu ir nuruodytu per garsingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi į Geležę ir Fosforą-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone priduoda gyvybę jaknoms, pastiprin grobus teip, jog je tuštinase regulariškai. Atgaivin inkštus, išvara laukui nuodinies atmatas. Niera daugiaus gazu ir suputimu, niera smirdančio kvapo ar apvilkto liežuvio! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą apetitą, giarą gruomulavimą, tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustipris kraujo ir pagerins cirkulavime jo, priduos raudonumo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokiu migdamu ar daromu paprotę vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, priimno skonį ir vartuoti galema be jokio neparanukumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava pretelems.

MUSU ABSOLIUTISKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas ($1.00) doleris už bonkute. Kožna bonkute talpina devynios dešimtys (90) piliulu, arba vieno mėnesi gydymo. Galėte pirkti šešes bonkutes, arba šešius menesius gydymo už penkius ($5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganedintas pasekmiu, sugrąžink bonkute ir pilsus, o mes umai sugrąžisime jusu pinigus. Negalite prapuldyti vieną centa. Mes imame riziką. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visose aptiekose tomis pačioms išlygomis ir tą pačia garantija.

PRISIUSK SAVA PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.
National Laboratory, L. 26— 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Idedu čionais $..... ir meldziu prisiusti man ..... bonkutę Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

Išsirašykite 1923 Metams
TRIMITĄ.

„TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis, Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jame gvildenami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimite" skaitytojas, kitų laikraščių neskaitydamas, gali pakankamai apsipažinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. „Trimitas" drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.

„TRIMITE" dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir įžymiųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paminėjimų, plačiai rašoma apie sportą ir tt.

„TRIMITAS" rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimitas" stengias buti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gynime, visuomeniniam ir kulturiniam darbe.

„TRIMITAS" eina kas savaitė 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. Atskiras numeris 5 cent.

Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimitą" sau Amerikoje ir savo giminėms bei pažįstamiems Lietuvoje Amerikoje „Trimitą" galima užsisakyti: 1) per L. Šaulių Atstova. Adr. A. Žemaitis, 3251 So Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvydą, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Šaulių Rėmėjų Burių Valdybose ten kur jos yra susidarę.

„TRIMITO" Redakcijos ir Administracijos adresas
Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

BALTIC STATES BANKAS

Priima depozitus ir moka 4%. Depozitus galima atsiųsti per paštą.
Siunčia pinigus į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus greitai, teisingai ir pigiu kursu.
Parduoda laivakortes ant visų linijų.
Visais bankiniais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

BALTIC STATES BANK
294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

KAS NORIT SUŠELPTI SAVUOSIUS LIETUVOJE

Naudokitės musų patarnavimais. Mes siunčiame ir greitai išmokame Lietuvoje pinigus Litais, arba Doleriais; išmokėjimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatingai per LIETUVOS KREDITO BANKĄ, Lietuvos Paštuose ir Valstybės Iždinėse. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiu, negu bile kur kitur, kursu. Persitikrinkite.
Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuvon. Partraukiame iš Lietuvos gimines.
Padarome visokius notarialius raštus. Teikiame dykai visokias informacijas, laiškais ir per musų leidžiamąjį laikraštį „DIRVĄ".
Visais reikalais kreipkitės:

„DIRVA",
7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

PINIGAI
Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.
LAIVAKORTĖS
Parduodame laivakortes ant visų linijų Padarome pašportus. Patinkame keleivius ant visų New Yorko stočių. Priren giame viską, kas kelionėje yra reikalinga
Visuose reikaluose kreipkitės pas:
AMBRAZIEJUS & DANIELIUS.
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

SIŲSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.